

*Załącznik
do Uchwały nr 66/2024
Zarządu
Polskiego Banku Spółdzielczego
w Poznaniu
z dnia 12.06.2024 r.*

*Załącznik
do Uchwały nr 37/2024
Rady Nadzorczej
Polskiego Banku Spółdzielczego
w Poznaniu
z dnia 19.06.2024 r.*

**Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej
oraz inne informacje
Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu
podlegające ogłoszeniu
według stanu na 31 grudnia 2023 r.**

Wprowadzenie

Niniejszy dokument „Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r., (dalej „Informacja”) zawierająca wybrane zagadnienia z zakresu adekwatności kapitałowej, została opracowana w celu realizacji „Zasad polityki informacyjnej w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału”, zatwierdzonych przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2023 r., zostało przygotowane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku z późniejszymi zmianami, w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” (częścią VIII) oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Bank ujawnia także informacje dotyczące ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2022/13, stosując wzory ujawnień wynikające z Wytycznych EBA/GL/2018/10, które są tożsame z wzorami zawartymi w Rozporządzeniu 2021/637.

Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o których mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

Niniejsza Informacja była przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Stanowisko ds. Zgodności.

Informacja została przygotowana na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 roku.

W niniejszej Informacji wypełniono w tabelach pozycje, które dotyczą Banku.

Niniejsza Informacja podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.pbswpoznaniu.pl> w sekcji „O nas” → Polityka informacyjna w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału.

SPIS TREŚCI

Określenie podmiotu, którego dotyczą ujawnienia.....	4
1. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki	5
2. Tabela EU OVA – Metody zarządzania ryzykiem instytucji	6
3. Tabela EU OV1 – Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko	19
4. Tabela EU CRA – Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego.....	20
5. Tabela EU CR1– Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy	25
6. Tabela EU CQ1 – Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych	26
7. Tabela EU CQ3: Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania.....	27
8. Tabela EU CQ7: Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.....	28
9. Tabela EU MRA - Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego	29
10. Tabela EU LIQA – Zarządzanie ryzykiem płynności.....	30
11. Tabela EU ORA – Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego	37
12. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	47
13. Tabela EU REMA – Polityka wynagrodzeń.....	48
14. Tabela EU REM1 – Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrotowy	52
15. Tabela EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel),	53
16. Tabela EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone.....	53
17. Tabela EU REM4 – Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie.....	53
18. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności i finansowania – zgodnie z Rekomendacją P KNF	53
19. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	59
20. Zarządzanie konfliktami interesów.....	59
21. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	61
22. Opis systemu kontroli wewnętrznej.....	61
23. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	61
24. Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu.....	63

Określenie podmiotu, którego dotyczą ujawnienia

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) Pełna nazwa Banku to: Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu.
- 2) Identyfikator podmiotu prawnego (LEI) Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu **2594009K4LI6BF1ONH24**.
- 3) Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu od dnia 24.11.2018 r. działa jako samodzielny, niezrzeszony.
- 4) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszej Informacji sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.
- 5) Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. W 2023 roku nie dokonywano zmian zasad rachunkowości.
- 6) O ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszej Informacji prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą pełnym złotym, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku.

1. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		31.12.2023	30.06.2023	31.12.2022	30.06.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)				
1	Kapitał podstawowy Tier I	34 414 400	36 776 688	36 742 173	39 290 431
2	Kapitał Tier I	34 414 400	36 776 688	36 742 173	39 290 431
3	Łączny kapitał	38 523 045	46 111 480	47 176 248	52 894 717
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem				
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	254 015 503	294 000 384	326 008 939	404 639 837
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)				
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	13,5481%	12,5091%	11,2703%	9,7100%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	13,5481%	12,5091%	11,2703%	9,7100%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	15,1656%	15,6842%	14,4708%	13,0720%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)				
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,000%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,000%
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,000%
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,000%	8,000%	8,000%	8,000%
	Wymóg połączonych bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)				
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000%	2,5000%	2,5000%	2,5000%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	n/d	n/d	n/d	n/d
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	n/d	n/d	n/d	n/d
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	n/d	n/d	n/d	n/d
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
11	Wymóg połączonych bufora (%)	2,5000%	2,5000%	2,5000%	2,5000%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000%	10,5000%	10,5000%	10,5000%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	7,1656%	7,6842%	6,4708%	5,0720%
	Wskaźnik dźwigni				
13	Miara ekspozycji całkowitej	394 443 915	422 779 589	483 126 364	649 510 493
14	Wskaźnik dźwigni (%)	8,7248%	8,6988%	7,6051%	6,0492%

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,0000%	0,0000%	0,0000%	0,0000%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000%	3,0000%	3,0000%	3,0000%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto					
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	92 085 833	110 113 658	118 233 715	117 068 343
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	26 701 570	27 662 008	36 846 325	64 960 302
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	19 839 389	25 659 031	33 121 795	48 720 227
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	6 862 181	6 915 502	9 211 581	16 240 075
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	1647,98%	1084,68%	1048,48%	720,86%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto					
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	365 524 446	381 672 351	447 480 323	568 123 008
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	228 709 874	271 913 088	312 628 141	408 748 597
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	159,82%	140,37%	143,14%	138,99%
*Bank ujawnia informacje uwzględnione w EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki raz na pół roku.					

2. Tabela EU OVA – Metody zarządzania ryzykiem instytucji

W poniższej tabeli zawarto opis strategii Banku w zakresie ryzyka oraz sposobu, w jaki funkcja zarządzania ryzykiem oraz Zarząd Banku oceniają i zarządzają ryzykiem oraz ustalają limity, umożliwiając odbiorcom informacji ujawnianej jasne zrozumienie tolerancji/apetytu na ryzyko Banku w odniesieniu do jej głównych działań i wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	a)	Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku dokonują w okresach rocznych oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, a w jego ramach przeglądu adekwatności i skuteczności rozwiązań funkcjonujących w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w celu zagwarantowania pewności, że system

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka jest adekwatny w odniesieniu do profilu i strategii Banku, zgodnie z art. 435 Rozporządzenia CRR. Ryzyko jest nierozzerwalnie związane z działalnością Banku. Bank zarządza ryzykiem w ramach ciągłego procesu identyfikacji, pomiaru, zarządzania i monitorowania z wykorzystaniem funkcjonującego w Banku systemu limitów wewnętrznych i mechanizmów kontrolnych. Identyfikując poszczególne rodzaje ryzyka istotnego Bank stara się dotrzeć do przyczyn i struktury ewentualnych czynników ryzyka w działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank i we wszystkich jego przedsięwzięciach. Pomiar ryzyka wykorzystywany jest przez Bank dla celów zarządczych, jak i dla celów monitorowania, a system limitów i mechanizmy kontrolne wdrożone w Banku promują zgodność postępowania z zasadami i procedurami wewnętrznymi, a także przestrzeganie ustalonego apetytu na ryzyko. Podstawowym celem funkcjonujących w Banku strategii, polityk, zasad i procedur zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że ryzyka w działalności Banku są identyfikowane (wykrywane), mierzone, monitorowane i efektywnie zarządzane oraz, że Bank jest w stanie zarządzać swoją ekspozycją na ryzyko, w celu utrzymania jej w granicach wyznaczonych limitów. Bank ustala apetyt/tolerancję na ryzyko w Strategii Zarządzania Ryzykiem, która podlega corocznym przeglądom. W swojej działalności Bank kieruje się zasadą, że wszelka aktywność, decyzje biznesowe oraz decyzje w odniesieniu do dywersyfikacji ryzyka muszą być zgodne z założonym apetytem na ryzyko, dobrymi praktykami biznesowymi, a także uwzględniać pozycję Banku w zakresie płynności, finansowania oraz zabezpieczenia kapitałowego (funduszy własnych). W ramach apetytu na ryzyko zdefiniowano typy i rozmiar ryzyka, które Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku uznają za dopuszczalne dla spełnienia założonych celów biznesowych Banku. W tym kontekście Bank przyjmuje na siebie jedynie te ryzyka, które rozumie, może zmierzyć/oszacować oraz nimi zarządzać. Bank dąży do utrzymania stabilnych relacji biznesowych ze swoimi Klientami biorąc pod uwagę pozycję biznesową swoją oraz swoich Klientów, uwzględniając wszelkie wewnętrzne powiązania występujące pomiędzy Klientami. Celem Banku jest utrzymywanie długoterminowych relacji biznesowych i jednoczesna minimalizacja i ograniczanie ryzyka reputacji. W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku. Rada Nadzorcza ustala apetyt na ryzyko jako bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka wyrażoną poprzez maksymalny poziom ryzyka, który Bank może

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		ponieść, wyrażony w postaci wskaźników ilościowych (w tym limitów) dla każdego rodzaju ryzyka uznanego za istotne. Podstawą określenia akceptowalnego poziomu na ryzyko są współczynniki kapitałowe, które wskazują na możliwości rozwoju działalności Banku w powiązaniu z posiadanymi funduszami własnymi. Bank określił te wskaźniki na minimalnym poziomie: 1. współczynnik kapitału podstawowego Tier I - 8,75%; 2. współczynnik kapitału Tier I - 10,25%; 3. łączny współczynnik kapitałowy - 12,25%. Wg stanu na 31.12.2023 r. powyższe współczynniki osiągnęły wartość: 1. współczynnik kapitału podstawowego Tier I - 13,55%; 2. współczynnik kapitału Tier I – 13,55%; 3. łączny współczynnik kapitałowy – 15,17%. Zarząd oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje zawarte w niniejszej „Informacji” według stanu na 31 grudnia 2023 r. są zgodne ze stanem faktycznym. Stosowane systemy zarządzania ryzykiem, są odpowiednie z punktu widzenia profilu działalności i strategii rozwoju Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu. Bank prowadzi działalność jako bank samodzielny, sporządzając jednostkowe sprawozdanie finansowe.
Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR	b)	System zarządzania ryzykiem w Banku jest sformalizowany w „Strategii Zarządzania Ryzykiem”, która określa: 1) w części pierwszej ogólne zasady systemu zarządzania ryzykiem, w tym: a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy poziomy zarządzania; b) zadania organów Banku, komitetów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem; c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku; d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych; e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka; f) organizację systemu informacji zarządczej; 2) w części drugiej: a) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji; b) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko; określone przez Bank dla apetytu na ryzyko wskaźniki ilościowe są dla Banku jednocześnie „limitami strategicznymi”. Strategia Zarządzania Ryzykiem jest spójna ze strategią działania Banku oraz Regulaminem organizacyjnym Banku.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		W systemie zarządzania ryzykiem Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym: 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie; 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie; 3) monitoruje, czy strategia zarządzania Bankiem, strategia zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko, polityki oraz procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności; 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie; 5) zatwierdza przyjęte przez Zarząd polityki zarządzania ryzykami oraz nadzoruje ich przestrzeganie; 6) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie; 7) dokonuje rzetelnej i konstruktywnej oceny informacji przedstawianych przez Zarząd lub jego członków; 8) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji; 9) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem; 10) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku; 11) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka, 12) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem. Organem wspierającym działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem jest Komitet Audytu. Do zadań Komitetu w kontekście Strategii Zarządzania Ryzykiem należy w szczególności: 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem, w tym rekomendowanie zlecenia przeprowadzenia dodatkowych badań w szczególności w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem, w tym: 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka; 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania Bankiem i strategię zarządzania ryzykiem; 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie; 4) opracowuje, przyjmuje i zapewnia realizację przyjętych w Banku polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, 5) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka; 6) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie; 7) nadzoruje zarządzanie ryzykiem; 8) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku; 9) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku; 10) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania; 11) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń; 12) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość, poprzez zatwierdzenie zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka istotnego, w których to zasadach są określone limity. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku. Konflikty interesów regulowane są w Banku przez Politykę zarządzania konfliktami interesów. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą też powołane Komitety, które realizują zadania opisane w ich regulaminach funkcjonowania: 1) Komitet ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR) identyfikuje potrzeby zmian w strategii i politykach ryzyka Banku, przygotowuje opinie lub rekomendacje dla Zarządu, w zakresie zarządzania ryzykiem Banku,

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		2) Komitet do spraw Jakości Danych pełni funkcję opiniodawczo-rekomendującą w zakresie zarządzania jakością danych przetwarzanych w środowisku teleinformatycznym, mających wpływ na jakość danych wykorzystywanych przez obszar sprawozdawczości i ryzyka. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony): 1) na pierwszy poziom (pierwszą linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością operacyjną prowadzoną przez Bank;; 2) na drugi poziom (drugą linię obrony) składa się: a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie”), w ramach drugiej linii obrony w Banku funkcjonują: ➤ Zespół Ryzyka Bankowego, ➤ Zespół Monitoringu i Zarządzania Zabezpieczeniami, ➤ Zespół Analizy Ryzyka Kredytowego, ➤ Zespół Wierzytelności Trudnych; b) Stanowisko ds. Zgodności; c) niezależne funkcje takie jak: Administrator Bezpieczeństwa Fizycznego i Środowiskowego, Inspektor Ochrony Danych; 3) Trzeci poziom (trzecią linię obrony) stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Audytora Wewnętrznego. Zarządzanie na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania na pierwszym poziomie. Jednostki biznesowe w ramach systemu zarządzania ryzykiem: 1) podejmują decyzje w ramach przyznanych kompetencji i ustalonych limitów, 2) przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych, 3) współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie na drugim poziomie, w tym raportują do tych komórek w przypadku zbliżania się do limitu. Zespół Ryzyka Bankowego będący komórką drugiego poziomu, przeprowadza identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, w tym: 1) przeprowadza pomiar lub ocenę ryzyka, w tym testy warunków skrajnych z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy;

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		2) proponuje limity ograniczające ryzyko (również w zakresie ich aktualizacji) z uwzględnieniem: a) specyfiki i skali prowadzonej przez Bank działalności (również w ujęciu perspektywicznym); b) wyników testów warunków skrajnych; c) interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka (w miarę możliwości); 3) monitoruje wykorzystanie obowiązujących limitów (w tym pod kątem występujących trendów) oraz apetytu na ryzyko; proponuje działania naprawcze w przypadku przekroczenia limitów; 4) przekazuje Radzie Nadzorczej i Zarządowi wszelkie istotne informacje związane z ryzykiem; 5) dokonuje przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem; 6) uczestniczy w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem; 7) uczestniczy w ocenie ryzyka wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku; 8) przeprowadza testowanie pionowe zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w Matrycy funkcji kontroli. Zespół Ryzyka Bankowego odpowiedzialny jest za wykonywanie zadań związanych z niezależnym monitorowaniem pionowym oraz koordynowanie funkcji kontroli w Banku. Zespół jest właścicielem Matrycy funkcji kontroli oraz jest odpowiedzialny za koordynację zadań związanych z przygotowaniem matrycy, jej fizyczne przygotowanie oraz przechowywanie, a także monitorowanie okresowych przeglądów. Zespół Ryzyka Bankowego podlega Członkowi Zarządu ds. Ryzyk Istotnych. Stanowisko ds. Zgodności odpowiedzialne jest za identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w ramach działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi (w szczególności rekomendacjami KNF nie związanymi z zarządzaniem ryzykiem). W ramach funkcji kontroli, Stanowisko ds. Zgodności odpowiedzialne jest m.in. za zapewnienie zgodności poprzez: 1) weryfikację bieżącą pionową, w przypadku gdy ta weryfikacja nie może zostać przypisana innym pracownikom lub komórkom organizacyjnym w ramach drugiej linii obrony, 2) testowanie pionowe przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, zapewniających osiągnięcia zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, 3) aktywne uczestniczenie w tworzeniu matrycy oraz odpowiedzialność za zwartość merytoryczną opisów związanych z procesami, którymi zarządza. Stanowisko ds. Zgodności ma zagwarantowaną niezależność poprzez: bezpośrednią podległość organizacyjną Prezesowi Zarządu, bezpośredni dostęp do członków

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		Zarządu i Rady Nadzorczej, odwołanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby przez Radę Nadzorczą. Zmiana kierującego komórką podlega zgłoszeniu do Komisji Nadzoru Finansowego. W ramach trzeciej linii obrony w Banku funkcjonuje wyodrębniona w strukturze komórka audytu wewnętrznego, której zadania realizowane są przez Audytora Wewnętrznego. Audytor Wewnętrzny jest odpowiedzialny za niezależną i obiektywną działalność zapewniającą, mającą na celu przysporzenie wartości i usprawnienie procesów Banku oraz dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku, poprzez przeprowadzenie badań audytowych ujętych w ramach zdefiniowanego przez Bank procesu audytowego. Powołanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Odwołanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tej osoby przez Radę Nadzorczą. Samodzielne stanowisko Audytora Wewnętrznego jest traktowane jako kierującego komórką ds. audytu wewnętrznego, ze wszystkimi tego konsekwencjami przewidzianymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi. Zmiana na stanowisku kierującego komórką Audytu Wewnętrznego podlega zgłoszeniu do Komisji Nadzoru Finansowego. Audytor Wewnętrzny podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu, zaś funkcjonalnie Radzie Nadzorczej. Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykami istotnymi opisano w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku - strona internetowa Banku www.pbswpoznanu.pl w sekcji „O nas” → Sprawozdanie finansowe 31.12.2023 r.
Art. 435 ust. 1 lit. e) CRR	c)	Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem zawarto w punkcie <u>Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu</u>
Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	d)	Monitorowanie procesu zarządzania ryzykiem w Banku zostało sformalizowane w ustanowionym systemie informacji zarządczej. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat: 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku; 2) profilu ryzyka; 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych; 4) wyników testów warunków skrajnych; 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR	e)	Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje Instrukcja system informacji zarządczej; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. Wykaz sprawozdań/analiz/raportów zarządczych określa Załącznik nr 1 do wymienionej Instrukcji system informacji zarządczej.
Art. 435 ust. 1 lit. a) CRR	f)	W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka, tj.: 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko; 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank; 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy; 4) do czynników ryzyka które są obowiązkowo poddawane testom warunków skrajnych Bank zalicza w szczególności: zmianę rynkowych stóp procentowych, zmiany rynkowych cen nieruchomości, wycofywanie depozytów, wzrost kredytów zagrożonych, w tym wynikający z pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej największych klientów Banku; Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w Zasadach przeprowadzania testów warunków skrajnych oraz w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem tych zasad; analizy sporządzane są na piśmie, a wyniki oceny prezentowane Zarządowi Banku; o przyjętych założeniach do testów warunków skrajnych Zarząd informuje Radę Nadzorczą. Testy warunków skrajnych służące wyznaczaniu dodatkowego/wewnętrznego kapitału ujęte są w obowiązujących w Banku zasadach szacowania kapitału wewnętrznego. Obejmują one poniższe ryzyka: 1) ryzyko kredytowe, 2) ryzyko koncentracji, 3) ryzyko operacyjne, 4) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym, 5) ryzyko płynności i finansowania, 6) ryzyko kapitałowe, 7) ryzyko strategiczne. Zarząd Banku, po wprowadzonej zmianie lub wprowadzeniu nowego testu warunków skrajnych, informuje Radę Nadzorczą o zakresie testów warunków skrajnych, dokonanych zmianach i przyjętych w testach założeniach.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak: 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzykiem kredytowym; 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów; 3) ocena skuteczności określonych w Banku, m.in. w ramach planów awaryjnych, opcji naprawy. Przeprowadzane testy mają charakter testów wrażliwości, testów odwrotnych lub testów scenariuszowych. Ponadto Bank przeprowadza testy warunków skrajnych sprecyzowane w Planie naprawy, które mają charakter scenariuszowy i wg stanu na 31.12.2023 r. obejmują: 1. scenariusz systemowy oparty na kryzysie makroekonomicznym, uwzględniający w szczególności odpływ depozytów sektora niefinansowego, 2. scenariusz indywidualny oparty na wzroście kosztu finansowania depozytów, w którym obszarem krytycznym jest wzrost kosztów finansowania depozytów sektora niefinansowego w wielkości przyjętej w scenariuszu systemowym. 3. scenariusz mieszany opierający się na wzroście ryzyka kredytowego portfela kredytów mieszkaniowych i kredytów deweloperskich. Bank przeprowadza powyższe testy w okresach kwartalnych na podstawie przyjętych założeń, w tym wpływ zrealizowania się sytuacji skrajnych na określone w Planie naprawy obszary krytyczne: płynność, rentowność i wypłacalność. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że w sytuacji zrealizowania się warunków skrajnych, zostaną przekroczone wartości ostrzegawcze, Bank bada czy działania ujęte w planach awaryjnych pozwalają na ograniczenie ryzyka, a w przypadku przekroczenia wartości krytycznych, czy dysponuje odpowiednimi opcjami naprawy.
Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR	g)	Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony): 1) na pierwszy poziom (pierwszą linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością operacyjną prowadzoną przez Bank; 2) na drugi poziom (drugą linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, działalność Stanowiska ds. Zgodności oraz niezależne funkcje takie jak: Administrator Bezpieczeństwa Fizycznego i Środowiskowego i Inspektor Ochrony Danych;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		3) trzeci poziom (trzecią linię obrony) stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Audytora Wewnętrznego. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Jednostki biznesowe w ramach systemu zarządzania ryzykiem: 1) podejmują decyzje w ramach przyznanych kompetencji i ustalonych limitów; 2) przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych; 3) współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie; w tym raportują do tych komórek odnośnie zbliżania się do limitu. Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka; które są szczegółowo opisane w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami istotnego ryzyka. Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie: 1) przeprowadzają identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank; 2) przeprowadzają pomiar lub ocenę ryzyka, w tym testy warunków skrajnych z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy; 3) proponują limity ograniczające ryzyko (również w zakresie ich aktualizacji) z uwzględnieniem: a) specyfiki i skali prowadzonej przez Bank działalności (również w ujęciu perspektywicznym); b) wyników testów warunków skrajnych; c) interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka; 4) monitorują wykorzystanie obowiązujących limitów (w tym pod kątem występujących trendów) oraz apetytu na ryzyko; proponują działania naprawcze w przypadku przekroczenia limitów; 5) przekazują Radzie Nadzorczej i Zarządowi wszelkie istotne informacje związane z ryzykiem; 6) dokonują przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem; 7) uczestniczą w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem; 8) uczestniczą w ocenie ryzyka wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku; 9) przeprowadzają testowanie pionowe zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w macierzy funkcji kontroli. Identyfikacja ryzyka istotnego w działalności Banku odbywa się w dwojaki sposób: 1) oddolny (bottom-up), m.in. poprzez proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian/modyfikacji, proces samooceny ryzyka, zatwierdzanie limitów transakcyjnych lub portfelowych;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		2) odgórny (top-down), m.in. poprzez procedurę identyfikacji ryzyk w ramach corocznego procesu przeglądu adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego). Proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian/modyfikacji, zatwierdzania limitów transakcyjnych i portfelowych (w tym zatwierdzanie indywidualnych transakcji) ma na celu wczesne wykrywanie i pełen nadzór nad ryzykiem w działalności Banku. Poszczególne jednostki organizacyjne Banku (w tym biznesowe) odpowiadają za identyfikację ryzyka inherentnego w ramach operacji, produktów i usług, które świadczą. Bank posiada Politykę wdrażania nowych produktów, której celem jest zapewnienie wdrażania produktów zgodnie z wewnętrznymi zasadami (politykami) Banku oraz w zgodności z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego prawa. W ramach procesu ICAAP Bank corocznie dokonuje formalnej i całościowej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku. Zespół Ryzyka Bankowego jest odpowiedzialny za przeprowadzanie takiego procesu identyfikacji w ramach procesu ICAAP oraz odpowiednie uwzględnienie / porównanie otrzymanych wyników ze strategią działania Banku, strategią zarządzania ryzykiem oraz ustalonym apetytem na ryzyko. Co do zasady, dla kluczowych rodzajów ryzyka (ryzyk istotnych), zidentyfikowanych w ramach ICAAP, Bank wprowadza odpowiednie strategie i polityki oraz zasady (procedury) zarządzania, które podlegają zatwierdzeniu, odpowiednio do rangi na poziomie Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Potrzeba wprowadzenia dedykowanych polityk, zasad (procedur) dla konkretnych ryzyk jest rozważana na podstawie analizy istotności wpływu poszczególnych czynników ryzyka na działalność Banku i na realizację jego strategii biznesowej, z wykorzystaniem kryteriów ilościowych i jakościowych istotności ryzyk. Na system zarządzania ryzykiem składają się: 1) procedura opisująca zasady zarządzania danym ryzykiem; 2) identyfikacja, pomiar (w tym: testy warunków skrajnych) i monitorowanie; 3) system limitów ograniczających ryzyko; 4) system informacji zarządczej; 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania. Aktualnie Bank zalicza do ryzyka istotnego następujące rodzaje ryzyk, których ocena, zarządzanie, mitygacja i limitowanie opisane zostały w procedurach szczegółowych: 1) ryzyko kredytowe; 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli; 3) ryzyko koncentracji; 4) ryzyko płynności i finansowania; 5) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym; 6) ryzyko kapitałowe, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej; 7) ryzyko strategiczne; 8) ryzyko braku zgodności; 9) ryzyko utraty reputacji.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		Spośród istotnych rodzajów ryzyka Bank zaliczył do ryzyk trudnomierzalnych ryzyko braku zgodności i ryzyko utraty reputacji, dla których nie zbudowano ilościowej lub jakościowej miary. Wymóg w zakresie funduszy własnych na ryzyko braku zgodności jest objęty wymogiem w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego. Bank uznaje, że wymóg w zakresie funduszy własnych na ryzyko utraty reputacji jest objęty wymogiem w zakresie funduszy własnych na ryzyko operacyjne, ryzyko płynności i finansowania oraz ryzyko kapitałowe. Proces zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Banku daje odbiorcom wewnętrznym i zewnętrznym całościowy pogląd na ryzyko oraz zgodność z wyznaczonymi limitami i zapewnia odpowiedni poziom eskalacji na wypadek przekroczenia limitów. Jednostki biznesowe Banku i jednostki wsparcia odpowiadają m.in. za raportowanie w ramach systemu informacji zarządczej, odnośnie stanu bieżącego zarządzania ryzykiem, w tym zwłaszcza odnośnie zbliżania się do limitu lub przekroczenia, bądź niedotrzymania limitu do właściwej komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem, a w szczególnych sytuacjach, także do Zarządu Banku. Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej, który wskazuje jasno zdefiniowane linie raportowania, w celu zapewnienia zgodności z zatwierdzonymi limitami i apetytem na ryzyko. Terminowe i dokładne raportowanie o istotnych czynnikach ryzyka stanowi kluczowe narzędzie zarządzania ryzykiem i sprawowania nadzoru. System informacji zarządczej, w ramach poszczególnych ryzyk istotnych, dostarcza informacji na temat: 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku; 2) profilu ryzyka; 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych; 4) wyników testów warunków skrajnych; 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku, a zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony system informacji zarządczej, który reguluje w Banku odrębna procedura – Instrukcja system informacji zarządczej; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. W szczególności, w ramach systemu informacji zarządczej Zarząd Banku: 1) informuje Radę Nadzorczą Banku o stanie realizacji strategii działania (zarządzania) Banku w okresach rocznych i strategii oraz polityk zarządzania ryzykiem w okresach półrocznych oraz najważniejszych kwestiach z tym związanych, o poziomie i profilu poszczególnych ryzyk istotnych w okresach kwartalnych;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		2) regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o kwestiach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem; 3) zapewnia Radzie Nadzorczej Banku dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych kompetencją Rady Nadzorczej Banku, a w razie potrzeby także przetworzenie tych informacji do zwięzłej i zrozumiałej dla członków Rady Nadzorczej Banku formy.

3. Tabela EU OV1 – Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	196 644 177	275 254 061	15 731 534
2	W tym metoda standardowa	196 644 177	275 254 061	15 731 534
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	-	-	-
4	W tym metoda klasyfikacji	-	-	-
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	-	-	-
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	-	-	-
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	-	-	-
7	W tym metoda standardowa	-	-	-
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	-	-	-
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	-	-	-
9	W tym pozostałe CCR	-	-	-
10	Nie dotyczy			
11	Nie dotyczy			
12	Nie dotyczy			
13	Nie dotyczy			
14	Nie dotyczy			
15	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	-	-	-
17	W tym metoda SEC-IRBA	-	-	-

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	-	-	-
19	W tym metoda SEC-SA	-	-	-
EU-19a	W tym 1250 % RW/odliczenie	-	-	-
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	0		0
21	W tym metoda standardowa	0		0
22	W tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-
EU-22a	Duże ekspozycje	-	-	-
23	Ryzyko operacyjne	57 371 326	50 754 878	4 589 706
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	57 371 326	50 754 878	4 589 706
EU-23b	W tym metoda standardowa	-	-	-
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	-	-	-
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	0	1 936 330	0
25	Nie dotyczy	-	-	-
26	Nie dotyczy	-	-	-
27	Nie dotyczy	-	-	-
28	Nie dotyczy	-	-	-
29	Ogółem	254 015 503	326 008 939	20 321 240

4. Tabela EU CRA – Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego

zgodnie z art. 435 ust. 1 Rozporządzenia CRR

Ujawnianie informacje jakościowe	
a)	Ryzyko kredytowe Bank definiuje jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności. Z ryzykiem kredytowym powiązane jest również ryzyko koncentracji ekspozycji wynikające z koncentracji podmiotowych, branżowych, geograficznych, zabezpieczeń oraz ryzyko inwestycji w aspekcie nieotrzymania planowanego zwrotu z instrumentu finansowego lub utraty zainwestowanych środków. Ryzyko kredytowe jest podstawowym czynnikiem ryzyka w działalności Banku, a podejmowanie ryzyka kredytowego jest podstawową działalnością Banku. Bank posiada polityki i procedury akceptowania, pomiaru i zarządzania ryzykiem kredytowym. Bank inwestując środki finansowe charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy działalnością przychodową a kontrolowaniem ryzyka, zabezpieczeniem kapitałowym i ochroną zgromadzonych w nim depozytów. Celem zarządzania kapitałem/adekwatnością kapitałową jest zapewnienie poziomu i struktury funduszy własnych pozwalających na zabezpieczenie ponoszonego ryzyka, w tym ryzyka kredytowego. Profil ryzyka wynika z przyjętego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

	określonego w Strategii Zarządzania Ryzykiem. Apetyt na ryzyko wyznacza poziom ryzyka, który jest przez Bank akceptowany. Wg stanu na 31.12.2023 r. podstawą określenia akceptowalnego poziomu ryzyka w Banku był łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12,25% przyjęty w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania i planowania kapitałowego, w oparciu o który Bank wyznaczył akceptowalną wysokość kapitału regulacyjnego na ryzyko kredytowe i operacyjne. Podstawowym celem działalności inwestycyjnej Banku jest osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych inwestycji. Bank angażuje środki w instrumenty rynku kapitałowego i pieniężnego charakteryzującego się niskim poziomem ryzyka. Bank utrzymuje w portfelu aktywów Banku wyłącznie aktywa o charakterze bankowym (nie wynikające z działalności handlowej). Wg stanu na 31.12.2023 r. w strukturze podmiotowej Banku dominowały przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz jednostki samorządowe, następnie osoby fizyczne, rolnicy i kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym. Pozostała grupa podmiotów stanowi nieznaczący udział w strukturze obliża kredytowego. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zapewnienie stabilnego rozwoju, optymalnego jakościowo portfela zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem.
b), d)	Bank w Strategii Zarządzania Ryzykiem określa poziom apetytu na ryzyko, który stanowi maksymalny poziom ryzyka jaki Bank gotowy jest zaakceptować. Strategia Zarządzania Ryzykiem jest spójna ze Strategią działania Banku oraz Regulaminem organizacyjnym Banku. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji zaangażowań Bank ustala w Strategii Zarządzania Ryzykiem i obejmują: • wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z: - całym portfelem kredytowym, - portfelem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK), - portfelem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH), które uwzględniają w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem; • podwyższanie jakości całego portfela kredytowego Banku wyrażonego udziałem należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych z rozpoznaną utratą wartości (zagrożonych) według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych; • utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami aktualizującymi na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na odpowiednim poziomie; • prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem DEK i EKZH mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie; • ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia, w tym identyfikacja klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG oraz analiza wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych klientów, na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania; • ograniczanie udzielania nowego finansowania klientom o podwyższonym ryzyku ESG.

- przestrzeganie wyznaczonych wskaźników: wyrażającego stosunek wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego (Dtl/DStI – ang. debt to income/ debt service to income) i wyrażającego stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości (LtV - ang. loan to value) oraz maksymalnych okresów kredytowania, ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%;
 - utrzymywanie stabilnych, umiarkowanie zdywersyfikowanych i zrównoważonych pod względem jakości i wartości portfeli/subportfeli równocześnie cechujących się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych;
 - w związku z działaniem w środowisku wysokiego ryzyka kredytowego, Bank kładzie szczególny nacisk na ustanawianie skutecznych zabezpieczeń spłaty kredytów oraz wdrożenie adekwatnego do profilu ryzyka kredytowego Banku systemu zarządzania ryzykiem kredytowym;
 - stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów głównie w postaci hipoteki na nieruchomościach, zarówno komercyjnych, jak i mieszkalnych, które podlegają systematycznej ocenie i weryfikacji;
 - Bank dąży do zwiększenia skali rodzajów przyjmowanych zabezpieczeń, które umożliwią stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego,
 - ocena udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - zarządzanie ryzykiem koncentracji: dużych zaangażowań, geograficznej, branżowej oraz w rodzaj zabezpieczenia;
 - analiza ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - w zakresie koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia Bank stara się ograniczać ryzyko związane z zabezpieczeniami w formie hipoteki poprzez minimalizowanie ryzyka prawnego przy ustanawianiu zabezpieczeń, monitorowanie wartości nieruchomości, ustanawianie odpowiednich poziomów wskaźników LtV (wyrażających stosunek wartości kredytu do wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie) lub wskaźnik adekwatności zabezpieczenia (liczony jako stosunek zadłużenia do wartości wszystkich zabezpieczeń rzeczowych) oraz limitów na poszczególne rodzaje zabezpieczeń - ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi oraz ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami niebędącymi własnością kredytobiorcy). Najbardziej preferowane zabezpieczenia pieniężne oraz gwarancje bankowe nie zostały objęte limitami.
 - przestrzeganie limitów wewnętrznych ustalonych w stosunku do całego portfela kredytowego ograniczających ryzyko np. limit kredytów udzielonych z odstępstwami;
Monitorowanie poziomu wykorzystania ustanowionych limitów jest dokonywane w okresach kwartalnych, informacja w tym zakresie jest przedmiotem informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
Wysokość limitów wewnętrznych podlega weryfikacji nie rzadziej niż raz do roku i ma na celu sprawdzenie ich adekwatności do skali i charakteru prowadzonej działalności. Informacja o ustaleniach przeglądu przekazywana jest przez Zespół Ryzyka Bankowego Zarządowi, a następnie Radzie Nadzorczej.
- Funkcję zarządzania ryzykiem kredytowym pełni Zarząd Banku, funkcję nadzorczą pełni Rada Nadzorcza. Zespół Ryzyka Bankowego odpowiedzialny jest za obszar kontroli wewnętrznej. Stanowisko ds. Zgodności odpowiada za zapewnienie zgodności procedur regulujących ryzyko kredytowe z regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami prawa zewnętrznego. Audyt wewnętrzny w

ramach trzeciej linii obrony jest odpowiedzialny za niezależną i obiektywną działalność zapewniającą, mającą na celu przysporzenie wartości i usprawnienie procesów Banku oraz dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku, poprzez przeprowadzenie badań audytowych ujętych w ramach zdefiniowanego przez Bank procesu audytowego.

Bank stosuje zabezpieczenia kredytów wymienione w „Instrukcji zarządzania zabezpieczeniami” opisującej szczegółowo wszystkie wymagania Banku w stosunku do zabezpieczeń, w szczególności adresuje zalecenia Rekomendacji S i Rekomendacji J KNF.

Bank wyróżnia dwie główne kategorie zabezpieczeń:

- 1) zabezpieczenia słabe,
- 2) zabezpieczenia mocne.

Różnią się one szacowaną wartością rynkową w chwili potencjalnej egzekucji, możliwościami prawnymi Banku w dochodzeniu swoich roszczeń w drodze zbycia zabezpieczeń oraz stopniem ich płynności.

Bank przyjmuje również różne inne formy dodatkowego wsparcia produktów kredytowych, z uwagi jednak na niskie prawdopodobieństwo zaspokojenia roszczeń Banku przy pomocy takich form wsparcia, Bank nie traktuje ich ani jako zabezpieczenie mocne, ani jako zabezpieczenie słabe.

Zabezpieczenia słabe są to takie zabezpieczenia, które spełniają następujące kryteria:

- a. w momencie przyjmowania takiego zabezpieczenia oraz przez cały okres kredytowania, Bank musi dysponować sposobem oszacowania jego wartości;
- b. Bank musi dysponować metodologią i procesem umożliwiającym kontrolowanie istnienia i wartości takiego zabezpieczenia;
- c. Bank musi posiadać prawny tytuł oraz wykonalny w praktyce sposób do wyegzekwowania takiego zabezpieczenia.

Kategorie głównych zabezpieczeń akceptowanych przez Bank:

1. zabezpieczenia Mocne:

- 1) gotówka w formie kaucji na rachunku należącym do Banku,
- 2) gotówka w formie blokady na rachunku Klienta w Banku,
- 3) zastaw rejestrowy na lokacie Klienta w Banku lub w innym banku,
- 4) cesja lub zastaw rejestrowy na obligacjach Skarbu Państwa, obligacjach gwarantowanych przez Skarb Państwa lub Bonach Pieniężnych NBP,
- 5) gwarancja bankowa wystawiona przez renomowany bank (o ratingu inwestycyjnym),
- 6) gwarancja JST po pozytywnej ocenie ryzyka przez Bank,
- 7) gwarancja osoby trzeciej będącej osobą prawną, ale nie bankiem i posiadającej rating inwestycyjny oraz pozytywną ocenę ryzyka Banku,
- 8) gwarancje Skarbu Państwa,
- 9) zastaw rejestrowy lub przewłaszczenie na środkach transportu lub maszynach lub urządzeniach,
- 10) hipoteki na nieruchomościach mieszkaniowych lub komercyjnych,
- 11) hipoteki na nieruchomościach gruntowych.

2. Zabezpieczenia słabe:

- 1) cesja należności istniejących,
- 2) cesja należności przyszłych z kontraktów handlowych,
- 3) cesja znajdujących się w obrocie publicznym papierów wartościowych z wyłączeniem obligacji Skarbu Państwa, obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa i Bonów Pieniężnych NBP,
- 4) przewłaszczenie lub zastaw rejestrowy na zapasach,

	5) zabezpieczenia na aktywach trwałych, które nie mogą być traktowane jako mocne z powodu niespełnienia któregoś z kryteriów. 3. Wsparcie Produktu Kredytowego: 1) gwarancje lub poręczenia udziałowców lub członków zarządu, 2) cesja papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie, 3) zastaw rejestrowy na udziałach przedsiębiorstwa, 4) zastaw rejestrowy na znaku towarowym, 5) list patronacki, list wspierający osoby trzeciej, 6) pełnomocnictwo do rachunku. 4. Wsparcie procesu egzekucji: 1) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 kpc, 2) weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, 3) poręczenie wekslowe, 4) poręczenie cywilne, 5. pozostałe rodzaje zabezpieczeń ujęte w Instrukcji zarządzania zabezpieczeniami. Bank może stosować łącznie zabezpieczenia mocne, słabe i elementy wsparcia produktu kredytowego i wsparcia procesu egzekucji w zależności od potrzeby zabezpieczenia danej ekspozycji kredytowej. Bank stosuje uznane techniki redukcji ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem CRR w postaci ochrony rzeczywistej oraz ochrony kredytowej nierzeczywistej. 1. Za uznane zabezpieczenia rzeczywiste Bank przyjmuje: (Bank powinien posiadać prawo do szybkiego upłynnienia lub zatrzymania tego zabezpieczenia w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika, jego niewypłacalności lub upadłości): 1) środki pieniężne zdeponowane w Banku – formą zabezpieczenia powinna być kaucja pieniężna; 2) dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub NBP – formą zabezpieczenia powinno być ich przewłaszczenie; 3) środki pieniężne zdeponowane w innym banku – formą zabezpieczenia powinno być ich przewłaszczenie. 2. Za uznanych dostawców oraz umowę ochrony kredytowej nierzeczywistej Bank przyjmuje: 1) gwarancję Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego; 2) gwarancję jednostki samorządu terytorialnego i władz lokalnych; 3) gwarancję innego banku; 4) regwarancję Skarbu Państwa wynikającą z udzielenia Bankowi gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego na realizację programów rządowych; 5) gwarancję podmiotu posiadającego ocenę kredytową wydaną przez wyznaczoną przez Bank ECAI.
e) f)	Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. e) i f) zawarto w punkcie Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu.

5. Tabela EU CR1– Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna														Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe	
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy									
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Skumulowane odpisania częściowe		w związku z ekspozycją mi obsługiwany		w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi	
		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	29 761 675														
010	Kredyty i zaliczki	154 257 473		127 224 845			340 806			68 701 928				51 685 502	91 495 847	
020	Banki centralne															
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	45 523 196														
040	Instytucje kredytowe	196 670														
050	Inne instytucje finansowe															
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	51 367 599		54 795 425			169 124			20 062 904				30 346 976	49 156 745	
070	W tym MŚP	51 367 599		54 795 425			169 124			20 062 904				30 346 976	49 156 745	
080	Gospodarstwa domowe	57 170 008		72 429 420			171 682			48 639 024				21 338 526	42 339 102	
090	Dłużne papiery wartościowe	123 668 869														
100	Banki centralne	44 971 277														
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28 088 167														
120	Instytucje kredytowe	50 609 425														
130	Inne instytucje finansowe															
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
150	Ekspozycje pozabilansowe	6 936 572		0			241			0				0	0	
160	Banki centralne															
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych															
180	Instytucje kredytowe															
190	Inne instytucje finansowe															
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	5 086 517					0									
210	Gospodarstwa domowe	1 850 055					241									
220	Ogółem	314 624 589		127 224 845			341 047			68 701 928				51 685 502	91 495 847	

6. Tabela EU CQ1 – Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna ekspozycji objętych działaniami restrukturyzacyjnymi				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy		Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi		W tym otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji nieobsługiwanymi objętych działaniami restrukturyzacyjnymi	
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym: ekspozycje dotknięte utratą wartości					
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie								
010	Kredyty i zaliczki	24 848 384	35 644 127	35 644 127	35 644 127	9 201	3 596 270	57 935 914	33 087 530
020	Banki centralne								
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych								
040	Instytucje kredytowe								
050	Inne instytucje finansowe								
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	23 954 871	24 967 325	24 967 325	24 967 325	9 201	2 811 179	47 190 470	23 235 599
070	Gospodarstwa domowe	893 513	10 676 802	10 676 802	10 676 802	0	785 091	10 745 444	9 851 931
080	Dłużne papiery wartościowe								
090	Udzielone zobowiązania do udzielenia kredytu								
100	Ogółem	24 848 384	35 644 127	35 644 127	35 644 127	9 201	3 596 270	57 935 914	33 087 530

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

7. Tabela EU CQ3: Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane							
	nieprzeterminowane lub przeterminowane o ≤ 30 dni	Przeterminowane o > 30 dni ≤ 90 dni		Z małym prawdopodobieństwem spłaty, które nie są przeterminowane lub są przeterminowane o ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 2 lata	Przeterminowane > 2 lata ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań
005	Saldy pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	29 761 675									
010	Kredyty i zaliczki	154 257 473	3 871 700	127 224 845	7 509 080	1 402 761		76 672 599			127 224 845
020	Banki centralne										
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	45 523 196		0							0
040	Instytucje kredytowe	196 670									
050	Inne instytucje finansowe										
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	51 367 599		54 795 425	7 443 236			22 266 571			54 795 425
070	W tym MŚP	51 367 599		54 795 425	7 443 236			22 266 571			54 795 425
080	Gospodarstwa domowe	57 170 008	3 871 700	72 429 420	65 844	1 402 761		54 406 028			72 429 420
090	Dłużne papiery wartościowe	123 668 869									
100	Banki centralne	44 971 277									
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28 088 167									
120	Instytucje kredytowe	50 609 425									
130	Inne instytucje finansowe										
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe										
150	Ekspozycje pozabilansowe	6 936 572		0							
160	Banki centralne										
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych										
180	Instytucje kredytowe										
190	Inne instytucje finansowe										
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	5 086 517		0							
210	Gospodarstwa domowe	1 850 055		0							
220	Ogółem	314 624 589	3 871 700	127 224 845	7 509 080	1 402 761	0	76 672 599	0	0	127 224 845

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego

8. Tabela EU CQ7: Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

	a	b
	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
010	Rzeczowe aktywa trwałe	
020	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	
030	Nieruchomości mieszkalne	
040	Nieruchomości komercyjne	4 449 868
050	Ruchomości (pojazdy, staki itp.)	
060	Instrumenty kapitałowe i dłużne	
070	Inne zabezpieczenia	
080	Ogółem	4 449 868

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

oraz inne informacje

Polskiego

Banku

Spółdzielczego

9. Tabela EU MRA - Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego

		Ujawniane informacje
a	Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR Opis strategii i procesów instytucji w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, w tym: – Wyjaśnienie celów strategicznych zarządu związanych z podejmowaniem działalności transakcyjnej, jak również procesów wdrożonych w celu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka rynkowego instytucji; – Opis ich strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających	Bank nie prowadzi działalności handlowej (nie posiada portfela handlowego – oprócz posiadanych obligacji zabezpieczających FOŚG, wg stanu na 31.12.2023 r. w wysokości 3 mln złotych – wartość bilansowa - stanowiących 0,76% sumy bilansowej). Bank nie identyfikuje ryzyka rynkowego wynikającego z ryzyka walutowego ponieważ wg stanu na 31.12.2023 r. nie prowadzi działalności walutowej.
b	Art. 435 ust. 1 lit. b) CRR Opis struktury i organizacji funkcji zarządzania ryzykiem rynkowym, w tym opis struktury zarządzania ryzykiem rynkowym ustanowionej w celu wdrożenia strategii i procesów instytucji omawianych w powyższym wierszu a), opisujący relacje i mechanizmy komunikacji między stronami zaangażowanymi w zarządzanie ryzykiem rynkowym	Nie dotyczy
c	Art. 435 ust. 1 lit. c) CRR Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka	Nie dotyczy

Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. f), zawarto w punkcie Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

10. Tabela EU LIQA – Zarządzanie ryzykiem płynności

Numer wiersza	Informacje jakościowe
a)	Solidne i efektywne zarządzanie ryzykiem płynności jest kluczowym czynnikiem zapewniającym stabilny rozwój działalności Banku oraz osiągnięcie odpowiedniego poziomu jego rentowności, z zachowaniem bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów. Strategiczne cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności to: 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty; 2) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji 3) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach: a) Nadzorczą Miara Płynności M1 – 20 000 tys. zł, b) Nadzorczą Miara Płynności M2 – 1,20, c) Nadzorczą Miara Płynności M3 – 1,05, d) Nadzorczą Miara Płynności M4 – 1,05, e) Wskaźnik LCR – wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej – 300% f) Wskaźnik NSFR – wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej – 115%. Bank realizuje cele strategiczne poprzez: 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności); 2) realizowanie odpowiedniej strategii finansowania; 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym; 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych; 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		(wskaźnika NSFR) na poziomie ostrzegawczym w wysokości LCR 300%, NSFR 115%; 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne; 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów, wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi nad skumulowanymi pasywami, wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi, w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku, kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału; 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym; 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej; 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie; 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania; Opis polityki dotyczącej dywersyfikowania źródeł i okresu zapadalności planowanego finansowania zawarto w części niniejszej Informacji: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
b)	Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności (organ, statut, inne ustalenia)	Niniejsza Informacja: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
c)	Opis stopnia centralizacji zarządzania płynnością i interakcje między jednostkami grupy	Niniejsza Informacja: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
d)	Zakres i charakter systemów sprawozdawczości i pomiaru ryzyka płynności	Niniejsza Informacja: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
e)	Polityki w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka płynności, a także strategie i procesy w zakresie monitorowania stałej skuteczności instrumentów	Niniejsza Informacja: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
	zabezpieczających i czynników ograniczających ryzyko	
f)	Zarys awaryjnych planów finansowania banku	Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym bezpośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przezwyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Wszelkie procedury, przewidywane działania awaryjne, są szczegółowo ustalone jeszcze przed faktycznym wystąpieniem ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Awaryjny Plan Płynności zakłada, że głównymi wskaźnikami monitorującymi sytuację płynnościową Banku są wskaźnik LCR i NSFR oraz poziom nadzorczych miar płynności. Bank rozpatruje uruchomienie Awaryjnego Planu Płynności w przypadkach, w których: 1) wartość wskaźnika LCR spadnie poniżej 300%; 2) wartość wskaźnika NSFR spadnie poniżej 115%; 3) wartość nadzorczej miary płynności M1 spadnie poniżej 20 000 tys. zł; 4) wartość nadzorczej miary płynności M2 spadnie poniżej 1,20; 5) wartość nadzorczej miary płynności M3 spadnie poniżej 1,05; 6) wartość nadzorczej miary płynności M4 spadnie poniżej 1,05. W przypadku przekroczenia przez Bank wartości ostrzegawczych wskaźników Awaryjnego Planu Płynności Zespół Ryzyka Bankowego przeprowadza dodatkowe analizy, które obejmują w szczególności: 1) analizę przyczyn niekorzystnych zmian wskaźników, czyli zdarzeń generujących przekroczenie, w tym czy zdarzenia są jednorazowe i wynikają ze zdarzeń wewnętrznych czy zewnętrznych; 2) analizę wpływu zaistniałej sytuacji, powodującej przekroczenie wartości granicznej, na pozostałe obszary Banku, w tym inne wskaźniki Planu oraz

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe
	funkcje krytyczne wyszczególnione w Planie Naprawy; 3) czas trwania niekorzystnej sytuacji (określenie czy zdarzenie ma charakter długo czy krótkotrwały i jak długo trend się utrzyma), w tym tymczasowości przekroczenia wartości granicznej wskaźnika; 4) możliwość powrotu wartości wskaźnika do poziomu bezpiecznego samoistnie lub na skutek działań Banku, niestanowiących realizacji strategii naprawy. Na podstawie przeprowadzonych analiz Zespół Ryzyka Bankowego jako komórka monitorowania ryzyka płynności i finansowania przygotowuje rekomendację dalszego postępowania i przekazuje ją Zarządowi Banku. W oparciu o otrzymaną informację Zarząd Banku podejmuje decyzję o uruchomieniu planu awaryjnego lub o odstąpieniu od uruchomienia wraz z uzasadnieniem, w tym w szczególności Zarząd Banku podejmuje decyzję o: 1) odstąpieniu od uruchomienia planu awaryjnego jeżeli: a. przekroczenie ma charakter jednorazowy, będzie utrzymywało się w krótkim okresie czasu oraz zaistniała sytuacja, powodująca przekroczenie wartości ostrzegawczej w istotnym zakresie nie oddziałuje negatywnie na pozostałe obszary działalności Banku, b. wskaźnik LCR utrzymuje się poniżej wartości ostrzegawczej i powyżej wartości krytycznej oraz Bank jest w stanie udowodnić, że na podstawie dostępnych opcji naprawy, w terminie do 1 miesiąca jest w stanie naprawić wskaźnik LCR powyżej wartości ostrzegawczej. 2) uruchomieniu planu awaryjnego – w pozostałych przypadkach. Niezależnie od wskazanych powyżej sytuacji inicjujących, Awaryjny Plan Płynności uruchamiany jest zawsze w przypadkach gwałtownego wpływu depozytów, powstałego w wyniku zmaterializowania się ryzyka reputacji. W celu podtrzymania lub odzyskania stabilności finansowej w sytuacji stresowej Bank stosuje warianty naprawy stanowiące, odpowiednio do sytuacji Banku, kombinację opisanych poniżej opcji naprawy, przy czym

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		w pierwszej kolejności Bank będzie stosował opcje, które są najbardziej wykonalne. Głównymi opcjami naprawy, które mogą być przez Bank zastosowane są: 1. opcje do zastosowania w ramach wewnętrznych działań Banku; a) zerwanie złożonych lokat terminowych złożonych; b) sprzedaż wysokopłynnych papierów wartościowych, z puli aktywów nieobciążonych, w tym zwłaszcza obligacji Skarbu Państwa, obligacji BGK gwarantowanych przez Skarb Państwa lub bonów pieniężnych NBP; c) sprzedaż ekspozycji kredytowych; d) sprzedaż innych aktywów Banku, w tym rzeczowych aktywów trwałych; pozyskanie nowych depozytów po zwiększonym koszcie finansowania e) wstrzymanie uruchomień nowych kredytów; 2. opcje dostarczane przez podmioty zewnętrzne: pozyskanie kredytu refinansowego z NBP. Dodatkowe informacje zawarto w niniejszej Informacji: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
g)	Wyjaśnienie sposobu stosowania testów warunków skrajnych	Niniejsza Informacja: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>
h)	Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem płynności w instytucji, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem płynności są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii instytucji	Niniejsza Informacja: <u>Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu</u>
i)	Zatwierdzone przez organ zarządzający zwięzłe oświadczenie na temat ryzyka płynności, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka płynności instytucji związany ze strategią działalności. Oświadczenie to zawiera najważniejsze wskaźniki i dane liczbowe (inne niż te uwzględnione już we wzorze EU LIQ1 w	Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty, w szczególności depozyty sektora niefinansowego. Bank zgodnie z przyjętą strategią finansowania utrzymuje depozyty sektora niefinansowego na poziomie co najmniej 75% pasywów ogółem. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. depozyty sektora niefinansowego stanowiły 87,59% pasywów ogółem. Na dzień 31.12.2023 r. Bank posiadał 344 423 tys. zł depozytów sektora niefinansowego i JST, z czego część

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
	niniejszym wykonawczym standardzie technicznym) zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem płynności przez instytucję, w tym interakcji między profilem ryzyka płynności instytucji a tolerancją na ryzyko określoną przez organ zarządzający. Wskaźniki te mogą obejmować: · Limity koncentracji w odniesieniu do puli zabezpieczeń i źródeł finansowania (zarówno produktów, jak i kontrahentów) · Dostosowane do indywidualnych potrzeb narzędzia pomiaru lub mierniki, które oceniają strukturę bilansu banku lub prognozują przepływy pieniężne oraz przyszłe pozycje płynności, z uwzględnieniem ryzyka pozabilansowego właściwego dla danego banku · Ekspozycje na ryzyko płynności i potrzeby w zakresie finansowania na poziomie poszczególnych podmiotów prawnych, zagranicznych oddziałów i jednostek zależnych, z uwzględnieniem ograniczeń prawnych, regulacyjnych i operacyjnych dotyczących możliwości transferu płynności · Pozycje bilansowe i pozabilansowe w podziale na przedziały terminów zapadalności i wynikające z nich niedobory płynności	stabilna (osad) stanowiła 72,99% sumy bazy depozytowej oraz 27,01% to część niestabilna. W celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczania ryzyka Bank wprowadza zestaw wskaźników lub sytuacji wczesnego ostrzegania. 1. Na wskaźniki wczesnego ostrzegania składają się m.in.: 1) wykorzystanie ustanowionych limitów na poziomie 90% i wyższym; 2) spadek depozytów, licząc m/m powyżej 5% z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych sezonowością w podziale na: a. depozyty (łącznie bieżące i terminowe) gospodarstw domowych; b. depozyty (łącznie bieżące i terminowe) pozostałych podmiotów sektora niefinansowego; c. depozyty (łącznie bieżące i terminowe) instytucji rządowych lub samorządowych; d. depozyty pozyskane kanałem internetowym. 3) wzrost depozytów, licząc m/m powyżej 20% z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych sezonowością; 4) wzrost udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania licząc m/m powyżej 20%; 5) wzrost poziomu wykorzystywania udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania licząc m/m powyżej 20%; 6) wzrost kredytów przeterminowanych; 7) zmiana struktury terminowej depozytów na niekorzyść depozytów z dłuższymi terminami wymagalności; 8) spadek wskaźnika LCR poniżej 300%; 9) spadek nadzorczych miar płynności poniżej wewnętrznych limitów; 10) spadek wskaźnika udziału depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały poniżej wewnętrznego limitu ustalonego na poziomie 105%.

Numer wiersza	Informacje jakościowe
	W ramach oceny struktury, trendów źródeł finansowania działalności, wyznaczane i monitorowane są następujące wskaźniki: 1) depozyty / suma bilansowa; 2) depozyty podmiotów sektora niefinansowego / suma bilansowa (limit 75%); 3) depozyty instytucji rządowych i samorządowych / suma bilansowa; 4) depozyty podmiotów sektora finansowego (bez banków) / suma bilansowa; 5) środki pozyskane od banków (kredyty, pożyczki, depozyty) / suma bilansowa; 6) wyemitowane przez Bank papiery wartościowe (obligacje) / suma bilansowa; 7) fundusz udziałowy + fundusz zasobowy + fundusze rezerwowe / suma bilansowa; 2. Wskaźnikami obrazującymi stabilność depozytów są: 1) wskaźniki stabilności w poszczególnych kategoriach depozytów; 2) depozyty stabilne / depozyty; 3) depozyty stabilne / depozyty ogółem; 4) środki pozyskane od dużych deponentów / baza depozytowa; 5) środki pozyskane od osób wewnętrznych / baza depozytowa 6) łączna kwota dużych depozytów / baza depozytowa; 7) wskaźnik zrywalności depozytów, 8) depozyty elektroniczne/baza depozytowa, 9) kwota depozytów gwarantowanych przez BFG/baza depozytowa, 10) kwota depozytów niegwarantowana przez BFG/aktywa płynne. 3. Dodatkowo wyznaczane i monitorowane są wskaźniki obrazujące relację pomiędzy aktywami, pasywami i zobowiązaniami pozabilansowymi: 1) aktywa płynne / suma bilansowa; 2) wartość przyjętych depozytów / kredyty; 3) wartość przyjętych depozytów +fundusze własne/kredyty + majątek trwały; 4) wartość przyjętych depozytów ogółem / kredyty; 5) depozyty stabilne / kredyty; 6) pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały; 7) aktywa płynne / pasywa niestabilne;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Numer wiersza	Informacje jakościowe
	8) zobowiązania pozabilansowe udzielone / podstawowa i uzupełniająca rezerwa płynności; 9) zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / podstawowa i uzupełniająca rezerwa płynności; 10) zobowiązania pozabilansowe udzielone / suma bilansowa; 11) zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / suma bilansowa (limit 10%); 12) zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / aktywa nieobciążone, Wg stanu na 31.12.2023 r.: 1. depozyty osób wewnętrznych stanowiły 0,51% bazy depozytowej, 2. depozyty dużych deponentów w bazie depozytowej stanowiły 71,96%, 4. depozyty pozyskane kanałem elektronicznym stanowiły 13,14% bazy depozytowej, 5. wartość depozytów stabilnych do kredytów wyniosła 108,17%, 6. zobowiązania pozabilansowe udzielone stanowią 1,77% sumy bilansowej, 7. udział depozytów sektora niefinansowego w sumie bilansowej wyniósł 87,59%, 8. depozyty + fundusze własne/ kredyty + majątek trwały – wykorzystanie limitu 68,77%. Informacje dotyczące luki płynności i wskaźnika LCR/NSFR zawarte zostały w ujawnieniu z Rekomendacji P, dlatego dalsze objaśnienia zawarte są w niniejszej informacji: <u>Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</u>

11. Tabela EU ORA – Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
Art. 435 ust. 1 lit. a), b), c), d) CRR	a)	Ryzyko operacyjne w Banku rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego. 1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują: 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;

- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 6) ciągłe i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych;
- 7) brak niekorzystnego wpływu na:
 - a) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej i kultury ryzyka wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) opracowanie i wdrożenie zasad zarządzania modelami oraz zasad zarządzania ryzykiem wynikającym ze stosowania modeli;
- 5) zapewnienie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- 6) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 7) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
- 8) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
- 9) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy,
- 10) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji określonych celów.

Bank, określił tolerancję/apetyt na ryzyko operacyjne w postaci niżej wymienionych

limitów w horyzoncie jednego roku oraz w podziale na poszczególne kategorie ryzyka (zdarzeń).

Maksymalny limit na wysokość rocznych strat z tytułu zdarzeń operacyjnych podlega ponownemu przeliczeniu po obliczeniu regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne na kolejny rok.

Limit	miara	wartość
Maksymalny limit na wysokość rocznych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego	2% regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	81 208 zł (obliczona na podstawie regulacyjnego wymogu na ryzyko operacyjne na 2023 r.)

Limity dla poszczególnych rodzajów zdarzeń operacyjnych (rocznie):

L.p.	Rodzaj zdarzenia operacyjnego	jednostka miary	Udział w maksymalnym limicie
1	oszustwa wewnętrzne	Procent (%)	0%
2	oszustwa zewnętrzne	Procent (%)	0%
3	zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Procent (%)	Max 15%
4	klienci, produkty i praktyki operacyjne	Procent (%)	Max 2%
5	szkody związane z aktywami rzeczowymi	Procent (%)	Max 4%
6	zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Procent (%)	Max 42%
7	wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Procent (%)	Max 9%

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą: Rada Nadzorcza, Zarząd, Komitet ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR), Zespół Ryzyka Bankowego, jednostki i komórki organizacyjne Banku.

W odróżnieniu od innych ryzyk – takich jak kredytowe i rynkowe – ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich obszarów działalności Banku, w związku z czym w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą pracownicy wszystkich jednostek biznesowych i komórek organizacyjnych Banku oraz wszystkich szczebli zarządzania.

Biorąc pod uwagę kompleksowy charakter i znaczący wpływ na działalność i sytuację Banku, wszyscy pracownicy Banku, niezależnie od realizowanych zadań i zajmowanego stanowiska, powinni posiadać świadomość istotnej wagi ryzyka operacyjnego oraz wykazywać aktywną postawę wobec negatywnych zjawisk związanych z ryzykiem operacyjnym, a w szczególności podejmować, zgodnie z posiadanymi kompetencjami, działania zapobiegawcze lub ograniczające skutki materializacji ryzyka.

Zadania poszczególnych organów, zespołów, pracowników, pełniących wymienione powyżej role w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym określają regulacje obowiązujące w Banku, w tym Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Rada Nadzorcza w ramach nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) akceptuje strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym, politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz docelowy profil ryzyka i związane z nim tolerancję / apetyt na ryzyko;
- 2) zatwierdza opracowaną przez Zarząd politykę identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje;
- 3) zatwierdza opracowane przez Zarząd zasady zapewnienia zgodności określające normy i standardy postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność;
- 4) zatwierdza opracowaną przez Zarząd politykę zapobiegającą występowaniu ryzyka wynikającego z konfliktów interesów i powiązań personalnych;
- 5) zatwierdza opracowane przez Zarząd przejrzyste i zrozumiałe, neutralne pod względem płci, procedury dotyczące wynagradzania w Banku, które promują odpowiednie postawy wobec ryzyka;
- 6) zatwierdza opracowaną przez Zarząd procedurę opracowywania i wprowadzania produktów bankowych, która obejmuje rozwój nowych produktów oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów;
- 7) zapewnia, że Zarząd posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji strategii, w tym również weryfikuje kompetencje Zarządu w tym zakresie;
- 8) jest świadoma profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku, ponieważ regularnie zapoznaje się z syntetyczną informacją, którą otrzymuje od Zarządu;
- 9) zaznajamia się z wykazem procesów zaklasyfikowanych jako procesy kluczowe z punktu widzenia realizacji strategii biznesowej i zarządzania ryzykiem;
- 10) zatwierdza informacje podlegające ujawnianiu zgodnie z częścią ósmą CRR oraz inne informacje podlegające ujawnieniom na podstawie rekomendacji KNF lub wytycznych EBA;
- 11) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego:
 - a) dokonuje okresowej oceny realizacji założeń strategii, polityk w okresach półrocznych, a w razie potrzeby nakazuje Zarządowi dokonanie ich rewizji,
 - b) weryfikuje wprowadzone rozwiązania organizacyjne i proceduralne mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych, na podstawie otrzymywanych informacji,
 - c) nadzoruje funkcjonowanie obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, w szczególności zapoznaje się z wynikami testów, przeprowadzonych w obszarze zarządzania ciągłością działania, które uwzględniają informacje o terminowości i skuteczności podejmowanych działań naprawczych,

- d) nadzoruje funkcjonowanie obszaru związanego z powierzaniem wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym – na podstawie syntetycznej informacji przekazywanej przez Zarząd, z częstotliwością adekwatną do istotności funkcji powierzanej,
- e) przynajmniej raz w roku ocenia wpływ na sposób zarządzania Bankiem stosowanych przez Zarząd zasad wynagradzania.

Zarząd w ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnych strategii, polityk i zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także za opracowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jego wdrożenie, zapewnienie jego spójności ze Strategią Zarządzania Ryzykiem oraz właściwe funkcjonowanie tego systemu w Banku, w tym – jeśli to konieczne – wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu;
- 2) odpowiada za opracowanie i wdrożenie polityki identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje;
- 3) odpowiada za opracowanie i wdrożenie zasad zapewnienia zgodności określających normy i standardy postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność;
- 4) odpowiada za opracowanie i wdrożenie procedur i rozwiązań organizacyjnych zapobiegających występowaniu ryzyka wynikającego z konfliktów interesów i powiązań personalnych;
- 5) odpowiada za opracowanie i wdrożenie przejrzystych i zrozumiałych, neutralnych względem płci, procedur dotyczących wynagradzania w Banku, które promują odpowiednie postawy wobec ryzyka;
- 6) odpowiada za opracowanie i wdrożenie procedury wprowadzania nowych produktów, która obejmuje rozwój nowych produktów oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów;
- 7) odpowiada za opracowanie i wdrożenie procedury zlecania czynności na zewnątrz, w tym powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym, w szczególności w zakresie powierzania czynności klasyfikowanych jako outsourcing;
- 8) odpowiada za realizację procesu kontroli ryzyka operacyjnego nadzorując zakres i częstotliwość kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia jej adekwatności do profilu ryzyka operacyjnego Banku;
- 9) zapewnia odpowiednie warunki organizacyjne i techniczne oraz zasoby odpowiadające bieżącym i przyszłym wymaganiom Banku, w tym właściwą współpracę pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami odpowiedzialnymi za obszar technologii informacyjnej, strategię działania Banku, bezpieczeństwo, ciągłość działania, zarządzanie ryzykiem operacyjnym, zarządzanie procesami, zarządzanie projektami oraz kontrole wewnętrzne;
- 10) zapewnia rozwiązania organizacyjne i procedury, które pozwalają na ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych;
- 11) zapewnia poprawność i efektywność zarządzania w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, otrzymuje również stosowne raporty z tych obszarów;
- 12) okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank;
- 13) odbywa regularne szkolenia z zakresu ryzyk istotnych zidentyfikowanych w Banku;

- 14) zaznajamiania się z okresową informacją w zakresie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wdrożonym w Banku systemem informacji zarządczej.

W celu zapewnienia sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku funkcjonuje Komitet ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR), który pełni funkcje doradcze i wspomagające w stosunku do Zarządu w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem informacji.

Komórki organizacyjne odpowiedzialne za poszczególne podkategorie ryzyka operacyjnego, przekazują Komitetowi ALCOR informacje umożliwiające monitorowanie ryzyka operacyjnego / bieżące monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Skład i kompetencje Komitetu ALCOR oraz zasady współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi Banku określone zostały w odrębnej regulacji wewnętrznej Banku - „Regulaminie funkcjonowania Komitetu ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem – Komitet ALCOR”.

Zespół Ryzyka Bankowego jako komórka monitorowania ryzyka pełni rolę wyodrębnionej komórki do spraw ryzyka, w tym ryzyka operacyjnego, powołanej przez Zarząd w celu zapewnienia sprawnego zarządzania i należytego nadzoru nad procesami w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w tym niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), obejmujące propozycje koniecznych działań.

Zespół Ryzyka Bankowego w ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) opracowuje i aktualizuje metodyki w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, definiujące proces zarządzania tym ryzykiem oraz sposoby realizacji tego procesu, a także uczestniczy w okresowej weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 2) aktywnie uczestniczy w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem, strategii zarządzania ryzykiem oraz określeniu apetytu na ryzyko operacyjne;
- 3) regularnie monitoruje rzeczywisty profil ryzyka operacyjnego Banku i poddaje go rzetelnej ocenie (ocenia i analizuje ekspozycję Banku na ryzyko) w kontekście celów strategicznych Banku oraz apetytu na ryzyko, w celu umożliwienia podejmowania decyzji przez Zarząd, jak również poddawania go rzetelnej ocenie przez Radę Nadzorczą;
- 4) dąży do zidentyfikowania istotnych zagrożeń wynikających ze struktury organizacyjnej Banku i zmian w niej dokonywanych;
- 5) inicjuje wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym (rozumiane zarówno jako metody/metodyki, jak i systemy/programy);
- 6) na bieżąco nadzoruje terminowość i poprawność ewidencji informacji w funkcjonujących w Banku w rejestrze z obszaru ryzyka operacyjnego, a także dokonuje okresowej oceny jakości i kompletności danych w nich zawartych;
- 7) sprawuje kontrolę ryzyka operacyjnego w jednostkach biznesowych i komórkach organizacyjnych funkcjonujących na pierwszym poziomie zarządzania ryzykiem (na pierwszej linii obrony);
- 8) zapewnia merytoryczne wsparcie dla pracowników Banku w obszarze ryzyka operacyjnego;
- 9) wspiera i merytorycznie nadzoruje proces samooceny ryzyka operacyjnego dokonywany przez jednostki biznesowe i pozostałe komórki organizacyjne;
- 10) dokonuje okresowego przetwarzania i przygotowania całościowej informacji zarządczej związanej z ryzykiem operacyjnym na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej.

Na potrzeby systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w Banku wyznaczono osoby pełniące niżej wskazane role:

- 1) Właściciel ryzyka;
- 2) Menadżer Ryzyka;
- 3) Właściciel procesu.

Rolę Właściciela ryzyka w Banku pełnią zawsze Dyrektorzy/Naczelnicy/Koordynatorzy poszczególnych komórek organizacyjnych, Stanowisko ds. Zgodności.

Właściciel ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległym sobie obszarze, w zakresie wszystkich wykonywanych przez podlegającą mu komórkę/jednostkę organizacyjną czynności, w szczególności:

- 1) nadzoruje i koordynuje pracę podległych pracowników, w tym wyznaczonych przez siebie Menadżerów Ryzyka;
- 2) odpowiada za zastosowanie metod ograniczania ryzyka operacyjnego w swoim obszarze;
- 3) odpowiada za prawidłowy przebieg informacji, w szczególności w zakresie ryzyka operacyjnego, w ramach podległej sobie komórki/jednostki organizacyjnej,
- 4) odpowiada za poprawność i terminowość przekazywanych do Zespołu Ryzyka Bankowego:
 - a) informacji związanych z występującymi nieprawidłowościami,
 - b) wyników przeprowadzonych samoocen ryzyka operacyjnego,
 - c) danych do KRI oraz innych źródeł danych.

Rolę Menadżera ryzyka w Banku pełnią pracownicy poszczególnych komórek/jednostek organizacyjnych wyznaczeni każdorazowo przez Właścicieli ryzyka.

Menadżer ryzyka pełni rolę pomocniczą względem Właściciela ryzyka i odpowiada w szczególności za terminowe i poprawne:

- 1) zgłaszanie występujących nieprawidłowości;
- 2) przeprowadzanie samoocen ryzyka operacyjnego;
- 3) terminowe przekazywanie danych do KRI;
- 4) realizację innych zadań zleczanych przez Zespół Ryzyka Bankowego.

Rolę Właściciela procesu w Banku pełnią osoby zaakceptowane/wskazane przez Zarząd.

Właściciel procesu odpowiada w szczególności za:

- 1) nadzór nad dokonywaniem okresowych przeglądów, przynajmniej raz w roku, w zakresie zgodności przebiegu procesu z regulacjami wewnętrznymi, które go opisują;
- 2) przestrzeganie regulacji wewnętrznych z obszaru podległego mu procesu;
- 3) dokonywanie modyfikacji regulacji wewnętrznych opisujących realizację procesu w zakresie wprowadzanych w nim zmian;
- 4) współudział w sporządzeniu planu awaryjnego w przypadku realizowania procesu krytycznego, opisanego w Zasadach ciągłości działania;
- 5) opracowanie/współudział w opracowaniu strategii wyjścia, w przypadku, gdy wykonywanie procesu zostało powierzone podmiotowi zewnętrznemu, a proces ten dotyczy realizacji funkcji krytycznych lub istotnych.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację oraz rejestrację incydentów i zdarzeń ryzyka operacyjnego, monitorowanie, pomiar/szacowanie,

raportowanie, kontrolowanie oraz redukowanie ryzyka operacyjnego i jest realizowany w sposób ciągły.

Podstawowe narzędzia wykorzystywane w zakresie pomiaru/szacowania i kontroli ryzyka obejmują:

- 1) rejestrowanie i analiza zdarzeń operacyjnych oraz powiązanych z nimi strat operacyjnych i pozycji dodatkowych powiązanych z tymi zdarzeniami (zdarzenia i straty wewnętrzne i zewnętrzne);
- 2) ocena zdarzeń/strat, które mogą potencjalnie zaistnieć w działalności Banku (samoocena ryzyka);
- 3) testy warunków skrajnych;
- 4) kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI),
- 5) ciągłość działania,
- 6) ochrona osób i mienia,
- 7) ryzyko modeli,
- 8) ocena ryzyka w bankowości elektronicznej, w tym płatności internetowych,
- 9) ryzyko outsourcingu,
- 10) przegląd i ocena struktury organizacyjnej pod kątem skuteczności przyjętych rozwiązań z perspektywy zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 11) mapy /częstotliwości i dotkliwości (macierze ryzyka).

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej w obszarze ryzyka operacyjnego ustanowiony na trzech, wzajemnie niezależnych, poziomach zarządzania (liniach obrony przed ryzykiem):

- 1) zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie (pierwsza linia obrony) – obejmuje zarządzanie ryzykiem w bieżącej działalności operacyjnej przez wszystkie jednostki biznesowe i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka oraz bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, standardami postępowania oraz regulacjami wewnętrznymi;
- 2) zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie (druga linia obrony) – obejmuje zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych Banku, zapewniające niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank, w tym działalność Komórki monitorowania ryzyka, w tym monitorowania ryzyka operacyjnego to Zespół Ryzyka Bankowego oraz Stanowisko ds. Zgodności, Zespół Monitoringu i Zarządzania Zabezpieczeniami, Zespół Wierzytelności Trudnych, Zespół Analizy Ryzyka Kredytowego, Inspektor Ochrony Danych, Administrator Bezpieczeństwa Fizycznego i Środowiskowego;
- 3) zarządzanie ryzykiem na trzecim poziomie – obejmuje działalność audytu wewnętrznego wykonywanego przez Audytora Wewnętrznego.

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym odpowiada Członek Zarządu ds. Ryzyk Istotnych, z zastrzeżeniem, iż w przypadku tymczasowego funkcjonowania składu Zarządu Banku bez obsadzonego stanowiska Członka Zarządu ds. Ryzyk Istotnych, do czasu jego powołania przez Radę Nadzorczą, nadzór nad zarządzaniem

	ryzykiem istotnym w działalności Banku, w tym także nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, pełni Zarząd Banku działający kolegiałnie. Funkcjonujący w Banku system sprawozdawczości wewnętrznej umożliwia m.in. ocenę narażenia Banku na ryzyko oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem. W ramach systemu informacji zarządczej określone zostały terminy, zakres danych i odbiorców. Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach systemu informacji zarządczej dla Komitetu ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem - Komitet ALCOR, Zarządu, i Rady Nadzorczej, zawierają w szczególności: 1) informacje na temat wykorzystania założonych tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju; 2) szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń operacyjnych i strat z nimi związanych; 3) informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich potencjalnego wpływu na Bank; 4) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym. W raportach, dotyczących ryzyka operacyjnego uwzględnione są m.in. dane o: 1) zdarzeniach bez strat/incydentach i zdarzeniach ze stratą/rzeczywistych, w tym podjętych działaniach korygujących te nieprawidłowości, które mają na celu uniknięcie ewentualnych strat związanych z ich pojawieniem się w przyszłości; 2) zdarzeniach potencjalnych, które pozwalają na podjęcie działań zapobiegających ich występowaniu w przyszłości. W ramach kontroli poprawności systemu raportów, system informacji zarządczej podlega corocznym przeglądom pod kątem aktualności i jakości przekazywanych danych, ich terminowości oraz zgodności ze strukturą organizacyjną i profilem ryzyka Banku. Raportowanie, w ramach ryzyka operacyjnego, wspiera procesy decyzyjne osób zarządzających tym ryzykiem na różnych szczeblach Banku. W zakresie strategii zabezpieczania i ograniczania ryzyka operacyjnego Bank stosuje główne mitygantę w postaci ubezpieczenia, outsourcingu do podmiotu zewnętrznego, a także plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie Banku oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości odtworzenia działalności Banku i ograniczeniu strat, w przypadku wystąpienia niekorzystnych zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych zakłócających tę działalność.
Art. 446 CRR	b) Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego jest obliczany zgodnie z metodą wskaźnika bazowego (art. 315 – 316 Rozporządzenia CRR), sposób obliczenia ujęto w wewnętrznej regulacji obowiązującej w Banku Zasady wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego jest równy 15% średniej z trzech lat obliczonego wskaźnika. Wskaźnik obliczany jest jako suma poniższych pozycji rachunku zysków i strat Banku, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości, przy czym każda pozycja musi być uwzględniona odpowiednio ze znakiem dodatnim lub ujemnym: 1) przychody z tytułu odsetek;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

		2) koszty z tytułu odsetek; 3) przychody z tytułu prowizji; 4) koszty z tytułu prowizji; 5) przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o stałej/zmiennej kwocie dochodu; 6) wynik operacji finansowych; 7) wynik z pozycji wymiany; 8) pozostałe przychody operacyjne. Wymienione pozycje ujmowane są przed odliczeniem wszelkich rezerw celowych i odpisów aktualizujących wartości, z zastrzeżeniem, iż przychody z tytułu odsetek od ekspozycji kredytowych sklasyfikowanych do grupy ryzyka „zagrożone” ujmowane są po odliczeniu odnoszących się do nich odpisów aktualizujących odsetki. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na dzień 31.12.2023 r. wynosił 4 589 706 zł, wyliczony na podstawie poniższych danych wg stanów na koniec 31 grudnia 2023 (ostatni rok), 2022 (rok-2), 2021 roku (rok-3). <table><tr><th rowspan="2"></th><th colspan="3">Odpowiedni wskaźnik</th><th rowspan="2">Wymogi w zakresie funduszy własnych</th><th rowspan="2">Kwota ekspozycji na ryzyko</th></tr><tr><th>Rok-3</th><th>Rok-2</th><th>Ostatni rok</th></tr><tr><td>Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego</td><td>21 494 016</td><td>41 545 651</td><td>28 754 454</td><td>4 589 706</td><td>57 371 326</td></tr></table>		Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko	Rok-3	Rok-2	Ostatni rok	Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	21 494 016	41 545 651	28 754 454	4 589 706	57 371 326
	Odpowiedni wskaźnik			Wymogi w zakresie funduszy własnych	Kwota ekspozycji na ryzyko												
	Rok-3	Rok-2	Ostatni rok														
Działalność bankowa objęta metodą wskaźnika bazowego	21 494 016	41 545 651	28 754 454	4 589 706	57 371 326												
Art. 446 CRR	c)	Nie dotyczy															
Art. 454 CRR	d)	Nie dotyczy															

Wykorzystanie maksymalnego limitu na wysokość rocznych strat z tytułu zdarzeń operacyjnych oraz limitu strat w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj zdarzenia operacyjnego	Wykorzystanie rocznego limitu
1	oszustwa wewnętrzne	0,00%
2	oszustwa zewnętrzne	0,00%
3	zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0,00%
4	klienci, produkty i praktyki operacyjne	0,00%
5	szkody związane z aktywami rzeczowymi	39,32%
6	zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1,84%
7	wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	27,85%
	Razem	4,85%

W 2023 roku nie wystąpił wymóg zabezpieczenia ryzyka operacyjnego dodatkowym kapitałem w ramach szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. e), zawarto w punkcie Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu.

12. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 3 939 zł brutto i 1 548 zł netto.

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii: zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu oraz wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2023 rok	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione		
	Kradzież i oszustwo		
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo		
	Bezpieczeństwo systemów		
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze		
	Bezpieczeństwo środowiska pracy		
	Podziały i dyskryminacja		
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów		
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe		
	Wady produktów		
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje		
	Usługi doradcze		
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	1 277	1 038
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	627	510
	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia		
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	2 035	0
	Monitorowanie i sprawozdawczość		
	Napływ i dokumentacja klientów		
	Zarządzanie rachunkami klientów		
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)		
	Sprzedawcy i dostawcy		
Razem		3 939	1 548

*Straty brutto według stanu na 31.12.2023 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

**Straty netto według stanu na 31.12.2023 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

Suma łącznych strat brutto za 2023 rok wyniosła 0,09% rocznego wymogu kapitałowego.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, identyfikowane są zdarzenia ryzyka operacyjnego, dokonywana jest ich ewidencja i analiza przyczyn występowania zdarzeń operacyjnych.

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym, w tym bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych, stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie/udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie bądź zmianę procesów operacyjnych, wdrożenie nowych regulacji wewnętrznych, organizowanie odpowiednich szkoleń dla pracowników, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia/outsourcing), wdrażanie/doskonalenie systemów antyfraudowych, stosowanie i doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej, itp.

Biorąc pod uwagę wielkość alokowanego kapitału na ryzyko operacyjne oraz wielkość odnotowanych i poniesionych strat, stwierdza się, że ryzyko operacyjne w Banku jest na poziomie akceptowalnym.

13. Tabela EU REMA – Polityka wynagrodzeń

Ujawniane informacje jakościowe	
a)	Polityka wynagradzania w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu podlega nadzorowi Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku. W Banku nie został powołany komitet ds. wynagrodzeń, a przy ustalaniu polityki wynagradzania Bank nie korzystał z konsultantów zewnętrznych. Osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka identyfikuje się na podstawie: Kryterium o charakterze ilościowym i jakościowym zawartych w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji wydanym na podstawie art. 94 ust.2 dyrektywy 2013/36/UE Zasady proporcjonalności – w tym przepisów §30. Ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. dalej: Rozporządzenie MF.
b)	W grudniu 2023 r. przeprowadzono przegląd Polityki wynagradzania. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania wszystkich Pracowników Banku. Celem polityki wynagradzania Banku jest adekwatne wynagradzanie pracowników, Członków Zarządu i Rady Nadzorczej za wykonaną pracę oraz motywowanie ich do osiągania wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku oraz kształtowanie ich skłonności do dbałości o interes i bezpieczeństwo Banku. Polityka wynagradzania wspiera prawidłowość i skuteczność zarządzania ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka jak również wspiera realizację przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczenie ryzyka konfliktu interesów. Bank prowadzi i realizuje Politykę wynagradzania odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności. Polityka wynagradzania pracowników zaangażowanych w proces kredytowy jest powiązana z zarządzaniem ryzykiem poprzez mierniki obejmujące przestrzeganie wewnętrznych regulacji mających na celu ograniczanie ryzyka oraz przestrzeganie wynikających z apetytu na ryzyko, wewnętrznych standardów kredytowych. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku. Wynagrodzenia w całości finansowane są i wypłacane ze środków Banku. System wynagradzania

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

	w Banku opiera się na stałym wynagrodzeniu zasadniczym oraz dodatkowym wynagrodzeniu zmiennym. Polityka określa: 1) ogólne zasady wynagradzania wszystkich Pracowników Banku, 2) kryteria identyfikacji Stanowisk istotnych w Banku; 3) zasady ustalania, wypłaty i monitorowania zmiennych oraz stałych składników wynagrodzenia osób zajmujących Stanowiska istotne w Banku. Za stanowiska istotne uznana jest Rada Nadzorcza i Zarząd. Przy czym w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej na podstawie art. 25 ust. 2 Rozporządzenia MF bank nie stosuje podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia. Polityka określa maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym. Stosunek ten powinien być ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem. Wskaźnik, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym został określony w niniejszej Polityce na poziomie 3. Polityka ma na celu: 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka; 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii zarządzania Bankiem oraz strategii zarządzania ryzykiem; 3) ograniczanie ryzyka konfliktu interesów; 4) zachowanie neutralności wynagrodzeń pod względem płci. Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 30 ust. 2 Rozporządzenia MF, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
c)	Poziom ryzyka podejmowanego przez pracowników nie wpływa na wysokość wynagrodzenia.
d)	Stale składniki wynagrodzenia osób zajmujących Stanowiska istotne stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej Stanowisko istotne.
e)	Oceny efektów pracy Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza. Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia Członkom Zarządu stanowi ocena wyników finansowych Banku i efektów pracy za okres trzech lat obejmujący rok miniony oraz dwa lata poprzedzające ten rok z zastrzeżeniem, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu. Podstawą oceny Członków Zarządu jest ocena efektów pracy za okres trzyletni, tj. za rok miniony oraz 2 lata poprzedzające. Przy ocenie pracy Członka Zarządu uwzględnia się zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto. Ocena pracy Członków Zarządu dokonywana będzie przed przyznaniem zmiennych składników wynagrodzenia oraz przed uruchomieniem części odroczonej.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Ocena ilościowa obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągane w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- zysk netto;
- zwrotu z aktywów (ROA);
- wskaźnik należności zagrożonych;
- łączny współczynnik kapitałowy;
- wskaźnika płynności LCR;

Ocena jakościowa bierze pod uwagę:

- efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności;
- pozytywną ocenę kwalifikacji;
- uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy (dla członków Zarządu);
- kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego Członka Zarządu.

Wyplata zmiennych składników wynagrodzenia dla osób zajmujących Stanowiska istotne w Banku następuje w oparciu o ocenę wyników Banku i efektów pracy osób zajmujących Stanowiska istotne w Banku, przy zastosowaniu kryteriów wskazanych w niniejszej Polityce. Wyniki Banku przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia powinny uwzględniać koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Rada Nadzorcza nie przyznaje oraz nie dokonuje wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na Stanowiskach istotnych, w sytuacji, gdy:

- 1) nie zostanie zrealizowane 95% zysku netto określonego w planie finansowym oraz
 - zwrot z aktywów (ROA);
 - wskaźnik należności zagrożonych;
 - współczynnik wypłacalności;
 - wskaźnik płynności LCRna poziomach nie niższych niż przyjęte przez Bank wartości ostrzegawcze
- 2) przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w tym w szczególności art. 56 ust. 1 oraz 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2536), zakazują przyznawania oraz odpowiednio wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia dla osób zatrudnionych na Stanowiskach istotnych, lub
- 3) Bank jest w stanie likwidacji, upadłości lub przymusowej restrukturyzacji, w rozumieniu Ustawy o bankowym funduszu gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2253), jak również istnieją podstawy do ogłoszenia upadłości lub przeprowadzenia przymusowej restrukturyzacji.

Zmienne składniki wynagrodzenia nie są także przyznawane i wypłacane, jeżeli wystąpi co najmniej jedna z następujących przesłanek:

- 1) zagrożenie niespełnienia wymogów ostrożnościowych; lub
- 2) okoliczności, o których mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe; lub
- 3) zagrożenie upadłością; lub
- 4) gdy Członek Zarządu/ osoba zajmująca Stanowisko istotne uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znacznej straty Banku lub była odpowiedzialna za takie działania; lub

	5) gdy Członek Zarządu/ osoba zajmująca Stanowisko istotne nie spełnia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem. W przypadku negatywnej oceny efektów pracy osób zajmujących Stanowiska istotne w Banku Rada Nadzorcza może: 1) zmniejszyć lub nie przyznawać zmiennych składników wynagrodzenia, 2) zmniejszyć lub nie wypłacać odroczonej części zmiennych składników wynagrodzenia.
g)	Nie dotyczy
h)	Nie dotyczy
i)	Nie dotyczy
j)	Nie dotyczy

15. Tabela EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel),

W Banku w 2023 roku nie wystąpiły płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, które należałoby ujawnić w tabeli EU REM2 zgodnie z art. 450 ust.1 lit h ppkt (v)-(vii) Rozporządzenia CRR.

16. Tabela EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone

W Banku w 2023 roku nie wystąpiło odroczone i zatrzymane wynagrodzenie, które należałoby ujawnić w tabeli EU REM3 zgodnie z art. 450 ust.1 lit h ppkt (iii)-(iv) Rozporządzenia CRR.

17. Tabela EU REM4 – Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie

W Banku nie ma kategorii osób osiągających wynagrodzenie co najmniej 1 mln EUR rocznie, w związku z czym tabelę ujawnienia pominięto.

18. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności i finansowania – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności i finansowania:

1. ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat,
2. ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank posiada podpisaną umowę na prowadzenie rachunków bieżących, zawartą z SGB-Bankiem S.A. na podstawie której zapewnione jest:

- a) prowadzenie rachunków bieżących Banku;
- b) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banku;
- c) zabezpieczenie przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- d) gromadzenie nadwyżki środków Banku.

Struktura organizacyjna Banku zapewnia rozdzielenie funkcji pomiędzy jednostkami przeprowadzającymi transakcje mające wpływ na ryzyko płynności i finansowania oraz odpowiedzialnymi za monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności i finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na trzy poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) komórka zarządzania „wolnymi środkami” (Główny Księgowy/Zespół Finansowo-Sprawozdawczy) odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

- b) Zespół Produktów i Wsparcia Operacyjno - Administracyjnego w ramach zadań związanych z zarządzaniem płynnością krótkoterminową realizuje zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu;
 - c) Oddziały Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i pozyskiwanie kredytów, kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych, przekazywanie do komórki operacyjnej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Zespół Ryzyka Bankowego odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie z zakresu ryzyka płynności i finansowania oraz Stanowisko ds. Zgodności.

Zespół Ryzyka Bankowego wykonuje zadania związane z:

- a) proponowaniem wysokości przyjętych limitów, w ramach strategii zarządzania ryzykiem, w zakresie ryzyka płynności i finansowania;
- b) przygotowaniem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania;
- c) proponowaniem wprowadzenia nowych limitów;
- d) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębionej analizy płynności długoterminowej;
- e) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności i finansowania;
- f) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- g) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
- h) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności i finansowania;
- i) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
- j) zapewnieniem zgodności zasad zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ze strategią działania Banku, strategią zarządzania ryzykiem oraz polityką zarządzania ryzykiem płynności i finansowania;
- k) sporządzaniem raportów dla Komitetu ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem ALCOR, Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zespół Ryzyka Bankowego jest odpowiedzialny za wykonywanie zadań związanych z niezależnym monitorowaniem pionowym i poziomym oraz koordynowanie funkcji kontroli w Banku.

Stanowisko ds. Zgodności odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

- 3) poziom trzeci (trzecia linia obrony przed ryzykiem) - Audytor Wewnętrzny nadzoruje przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku, dokonuje przeglądów poprawności realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

W Banku został powołany Komitet ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR), który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, w tym:

- 1) opiniuje procedury z zakresu ryzyka płynności i finansowania;
- 2) opiniuje poziom limitów;
- 3) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

- 4) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności i finansowania Banku;
- 5) ocenia poziom ryzyka płynności i finansowania Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności i finansowania są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 9) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, a ich udział w ogólnej sumie pasywów powinien stanowić co najmniej 75%. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. depozyty sektora niefinansowego stanowiły 87,59% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymania środków obcych stabilnych, tj. stanowiących stabilne źródło finansowania. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalność kredytową, gromadzone są na rachunkach w SGB-Banku S.A. oraz w 7-dniowych bonach pieniężnych NBP.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. W sytuacji awaryjnej Bank zakłada możliwość pozyskania kredytu refinansowego z NBP jako dodatkowego źródła finansowania.

W celu utrzymywania ryzyka płynności i finansowania na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Miara	2023 rok
Nadwyżka płynności w horyzoncie do 30 dni	4 869 798

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2023 ROK
Środki w kasie	3 629 104
Środki na rachunkach bieżących w SGB-Banku S.A.	19 401 138
Bony pieniężne NBP	45 000 000
Obligacje skarbowe	15 000 000
Obligacje BGK (gwarantowane przez Skarb Państwa)	50 000 000

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR wg stanu na 31 grudnia 2023 roku.

Miara - limity wewnętrzne	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR	300,00%	1647,9821%
NSFR	115,00%	159,8201%

Poziom nadzorczych miar płynności Banku wg stanu na 31.12.2023 r. w odniesieniu do limitów wewnętrznych przedstawiono w poniższej tabeli.

Nadzorcze miary płynności – limity wewnętrzne		Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej	20 000 000	40 122 690
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,20	1,4301
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,05	1,2072
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,05	1,4906

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują się historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

W poniższej tabeli przedstawiono przedziały czasowe dla luki płynności kontraktowej i luki płynności skumulowanej (bez zobowiązań pozabilansowych) wg stanu na 31.12.2023 r.

2023 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c <= 3 m-ce	> 3 m-ce <= 6 m-cy
Luka płynności kontraktowa	87 474 911	-2 924 092	-3 794 808
Luka płynności skumulowana	87 474 911	84 550 819	80 756 011

Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, jakim jest kredyt refinansowy z NBP, którego wysokość jest uzależniona od wartości przedstawionych zabezpieczeń.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko utraty reputacji.

Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności;
- 2) testowanie awaryjnego planu płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności;

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank w ramach Zasad zarządzania ryzykiem płynności i finansowania posiada Awaryjny Plan Płynności. Wskaźnikami monitorującymi sytuację płynnościową Banku, które uruchamiają Awaryjny Plan Płynności są:

- 1) wskaźnik LCR (Liquidity Coverage Ratio), wskaźnik płynności krótkoterminowej;
- 2) wskaźnik NSFR (Net Stable Funding Ratio), wskaźnik płynności długoterminowej;
- 3) nadzorczej miary płynności M1 (luka płynności krótkoterminowej);
- 4) nadzorczej miary płynności M2 (współczynnik płynności krótkoterminowej);
- 5) nadzorczej miary płynności M3 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi);
- 6) nadzorczej miary płynności M4 współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi).

W przypadkach, w których powyższe wskaźniki spadną poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności), Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki obniżenia ich poziomu (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności działań, doprowadziłby do ich poprawy do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje decyzję o uruchomieniu opcji naprawy ujętych w Planie naprawy (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

W Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, zgodnie z którym sporządzana i przedstawiana jest organom Banku informacja zarządcza pozwalająca Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej, na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę realizacji polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania;
- 4) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 5) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności i finansowania dla Komitetu ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR) oraz dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością miesięczną, dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności i finansowania zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 8) wyników testów warunków skrajnych;
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 10) stopnia przestrzegania limitów;

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

- 11) maksymalnego okresu (kasowej/bezgotówkowej) obsługi klientów, w przypadku zaistnienia utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej.

19. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Informacji Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu zarządzania nimi, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

20. Zarządzanie konfliktami interesów

Zarządzanie konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu odbywa się zgodnie z wdrożoną Polityką zarządzania konfliktami interesów, która spełnia wymogi wynikające z Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego. Polityka definiuje zjawisko konfliktu interesów, określa obszary najbardziej narażone na ryzyko wystąpienia konfliktu interesów, przedstawia odpowiednie działania podejmowane celem przeciwdziałania potencjalnym wewnętrznym konfliktom interesów, opisuje zasady zarządzania konfliktami interesów oraz postępowanie w przypadku możliwości zaistnienia konfliktu interesów. W zarządzaniu konfliktami interesów pod uwagę brane są w szczególności interesy klientów, gwarantowanie równego ich traktowania, jak również dążenie do wzmacniania wizerunku Banku jako instytucji profesjonalnie kierującej się przejrzystymi zasadami funkcjonowania.

Najważniejszą funkcją Polityki zarządzania konfliktami interesów jest wprowadzenie takich mechanizmów aby uniknąć rzeczywistych konfliktów interesów poprzez podejmowanie odpowiednich działań mających na celu uniknięcie zmaterializowania się ryzyka z tym związanego tj. przekształcenie się konfliktu potencjalnego w rzeczywisty.

Za właściwe zarządzanie konfliktami interesów odpowiedzialni są wszyscy pracownicy instytucji jak również Zarząd Banku. Istotną sprawą jest świadomość członków organów Banku i kadry kierowniczej wagi tematyki związanej z konfliktami interesów, jak również świadomość prawidłowego postępowania w przypadku możliwości wystąpienia konfliktu, co zostało uregulowane w obowiązującej w Banku Polityce. Polityka obowiązuje wszystkich pracowników Banku bez względu na zajmowane stanowisko i formę zatrudnienia, członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu Banku, a także osoby działające w imieniu i na rzecz Banku.

1. Rodzaje konfliktów interesów

W obszarach działalności Banku zachodzić mogą dwa rodzaje konfliktu interesów:

- a) potencjalny – konflikt ten zajdzie jeżeli będzie prawdopodobne w danej sytuacji, że działanie Banku, członka organu, pracownika może spowodować konflikt interesów, jednak w wyniku zastosowania mechanizmów przeciwdziałania nie doszło do jego materializacji,
- b) rzeczywisty – konflikt ten zajdzie, gdy pomimo zastosowania odpowiednich mechanizmów przeciwdziałania konfliktowi doszło bądź ze względu na brak możliwości ich zastosowania dojdzie do jego materializacji.

2. Identyfikacja konfliktów interesów

Obszarami najbardziej narażonymi na ryzyko wystąpienia konfliktu interesów są:

- 1) Podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie transakcji kredytowych,
- 2) Transakcje skarbowe, świadczenie usług,

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

- 3) Polityka kadrowa, powiązania personalne,
- 4) Postępowanie przetargowe, udzielanie zamówień, outsourcing,
- 5) Rozpatrywanie reklamacji,
- 6) Prowadzenie dodatkowej działalności zawodowej przez członków organów Banku oraz pracowników Banku,
- 7) Zawieranie transakcji własnych przez pracowników oraz członków organów Banku, posiadanie praw własności w podmiotach będącymi klientami Banku

Konflikt interesów może wystąpić pomiędzy:

- 1) Bankiem a klientem/klientami,
- 2) Klientem/klientami a osobą powiązaną w rozumieniu Polityki lub osoba jej bliską,
- 3) Klientami Banku

Jednostki organizacyjne Banku zobowiązane są do identyfikowania wszelkich okoliczności, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów oraz do ich niezwłocznego zgłaszania Stanowisku ds. Zgodności zgodnie z formularzem funkcjonującym w Banku. Stanowisko ds. Zgodności odnotowuje zgłoszenie w stosownym rejestrze oraz przekazuje informacje do Zarządu/ Rady Nadzorczej w celu podjęcia dalszych decyzji dotyczących przeciwdziałania i zarządzania konfliktem. Celem identyfikacji pracownicy Banku zobowiązani są do przewidywania i unikania potencjalnych i rzeczywistych konfliktów interesów tj. sytuacji w których ich prywatne interesy mogłyby być sprzeczne z interesami klienta Banku bądź Banku jako instytucji. Zasady te dotyczą również członków organów Banku.

Pracownicy, członkowie organów Banku jeżeli znaleźli się w sytuacji mogącej powodować konflikt bądź mający wątpliwość czy konflikt powstanie oraz jaki mechanizm zabezpieczający zastosować informują o tym fakcie Stanowisko ds. Zgodności.

3. Mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom

W celu zapobiegania konfliktom interesów oraz minimalizowaniu ryzyka ich wystąpienia w Banku stosuje się szereg rozwiązań i mechanizmów zarządzania konfliktami interesów. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- 1) Wewnętrzny podział odpowiedzialności członków Zarządu za poszczególne obszary działalności Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny, co znajduje odzwierciedlenie w wewnętrznych aktach prawnych Banku,
- 2) Członkowie Zarządu Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej powinni powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktów interesów,
- 3) Planując realizację zadań przez osoby powiązane, dyrektorzy/naczelnicy/koordynatorzy jednostek organizacyjnych Banku powinni zadbać, aby wskazany czas realizacji oraz istota tych zadań nie powodowały możliwości wystąpienia konfliktu interesów,
- 4) Partnerzy biznesowi Banku oceniani są pod kątem wywiązywania się z obowiązku zapobiegania konfliktom interesów oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby weryfikowana jest realizacja tego obowiązku,
- 5) Wydawanie opinii przez Stanowisko ds. Zgodności,
- 6) Testowanie pionowe w obszarze dotyczącym zarządzania konfliktami interesów.

4. Zasady raportowania konfliktu interesów

Jednostki organizacyjne Banku zobowiązane są do identyfikowania wszelkich okoliczności, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów oraz do ich niezwłocznego zgłaszania Stanowisku ds. Zgodności zgodnie z załącznikiem do Polityki zarządzania konfliktami interesów. Stanowisko ds. Zgodności raportuje do

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Zarządu Banku/ Rady Nadzorczej celem podjęcia dalszych decyzji dotyczących przeciwdziałania konfliktowi interesów.

21. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w „Polityce wynagradzania w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu” maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie równym 3.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01.01.2023 r. Za okres objęty ujawnieniami nie przekroczył przyjętego poziomu.

22. Opis systemu kontroli wewnętrznej

Opis systemu kontroli wewnętrznej wg stanu na 31.12.2023 r. Bank opublikował na stronie internetowej Banku: <https://www.pbswpoznaniu.pl> w sekcji „O nas” → Opis systemu kontroli wewnętrznej.

23. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedności zarówno przed powołaniem do składu danego organu (ocena pierwotna), jak i w trakcie sprawowania swoich funkcji (ocena wtórna). Wtórna oceny odpowiedności przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata oraz w każdym przypadku, gdy sytuacja tego wymaga. Przesłanki skutkujące przeprowadzeniem oceny określają obowiązujące w Banku procedury, dotyczące oceny odpowiedności Zarządu („Polityka oceny odpowiedności kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu”) oraz Rady Nadzorczej („Polityka oceny odpowiedności kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu”).

Odpowiedność oznacza stopień, w którym osobę uważa się za posiadającą nieposzlakowaną opinię oraz posiadającą samodzielnie lub łącznie z innymi osobami odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, pozwalający na wykonywanie swoich obowiązków. Odpowiedność obejmuje również uczciwość, etyczność i niezależność osądu każdej osoby oraz zdolność poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków.

Ocena odpowiedności posiada charakter indywidualny oraz zbiorowy. Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego Kandydata/Członka Zarządu oraz Rady Nadzorczej z osobna. Ocena zbiorowa dokonywana jest natomiast w stosunku do całego składu danego organu (Zarządu oraz Rady Nadzorczej).

Zgodnie z przepisami prawa i obowiązującym w Banku Statutem, Członków Zarządu Banku powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, natomiast Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli. Przy wyborze Członków Zarządu i Rady Nadzorczej bierze się pod uwagę wyniki wstępnej oceny odpowiedności. Ponadto należy ocenić, czy dany organ Banku działając kolegiąlnie, posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym działalności Banku i głównych ryzyk z nią związanych.

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

Przy dokonywaniu oceny odpowiedzialności Bank korzysta z formularzy oceny odpowiedzialności udostępnionych przez Komisję Nadzoru Finansowego wraz z Metodą oceny odpowiedzialności Członków organów podmiotów nadzorowanych.

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu otrzymali pozytywne oceny odpowiedzialności – zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej, co oznacza, że spełniają wymogi określone w przepisach art. 22 aa ustawy Prawo bankowe, tj. posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków.

24. Oświadczenie Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejsza Informacja została przygotowana zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z części ósmej Rozporządzenia CRR.
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, biorąc pod uwagę niżej wymienione kluczowe wskaźniki i dane liczbowe określające ogólny profil ryzyka według stanu na 31.12.2023 r., adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku, w tym charakteru prowadzonej działalności i możliwości kapitałowych Banku.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w zł / w%
1	Fundusze własne	38 523 045 zł
2	Kapitał Tier I	34 414 400 zł
3	Kapitał Tier II	4 108 645 zł
4	Regulacyjny wymóg kapitałowy	20 321 240 zł
5	Kapitał regulacyjny na ryzyko kredytowe	15 731 534 zł
6	Kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne	4 589 706 zł
7	Łączny współczynnik kapitałowy	15,17%
8	Współczynnik kapitału Tier I	13,55%
9	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	13,55%
10	Kapitał wewnętrzny (suma kapitału regulacyjnego i dodatkowego wymogu w zakresie kapitału)	27 742 160 zł
11	Wskaźnik dźwigni finansowej	8,72%
12	Liquidity Coverage Ratio – współczynnik płynności krótkoterminowej (LCR)	1648%
13	Net Stable Funding Ratio – współczynnik płynności długoterminowej (NSFR)	160%

- 3) zatwierdza niniejszą Informację, zawierającą m.in. kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

ZARZĄD

**POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W POZNANIU**

Informacja w zakresie adekwatności kapitałowej oraz inne informacje Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2023 r.

